ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2017 76 ΤΕΥΧΟΣ

αΩ

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ ΚΟΙΝΩΦΕΛΟΥΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΟΝΑΣΗΣ

Περιεχόμενα

Σημείωμα

Δραστηριότητες Υποτρόφων
- Επιτυχίες ... 2
- Αρχιτεκτονική ... 5
- Θέατρο ... 7

Ειδήσεις του Συνδέσμου
- Εργαστήρι διαπραγματεύσεων για τα μέλη του Συνδέσμου ... 8
- Επίσκεψη στην έκθεση «Γλωσσόπολις: Περιηγήσεις στη νέα ελληνική» ... 11
- Ένα KooKoo (Club) έφερε τις ευχές για τη νέα χρονιά ... 13
- Τα μέλη του Συνδέσμου στο Λονδίνο οργανώνονται ... 15
- Πλούσιες δραστηριότητες του Συνδέσμου στη Θεσσαλονίκη ... 16
- Η μουσική της Θεσσαλονίκης στις [+]ΗΧΗΣΕΙΣ του Βορρά ... 18
- [+]ΗΧΗΣΕΙΣ 2017: Μια μουσική μονογραφία αφιερωμένη στην Άννα Αχμάτοβα ... 22

Ειδήσεις του Ιδρύματος
- Δύο μήνες αφιερωμένοι στον Κ. Π. Καβάφη ... 26
- Το Ίδρυμα Ωνάση στηρίζει τη συμμετοχή μαθητών στις Επιστημονικές Ολυμπιάδες και το 2017 ... 28
- Οι Πρόεδροι Ελλάδας και Ιταλίας στην Ωνάσειο Βιβλιοθήκη ... 32

Ειδήσεις του Θυγατρικού Ιδρύματος
- Ένας κόσμος συναισθημάτων: Αρχαία Ελλάδα 700 π.Χ. -200 μ.Χ. ... 34

Βιβλιοπαρουσίαση
- Η ελληνική τέχνη στη Σικελία ... 37

Επενδύοντας στη γνώση

Η εκπαίδευση αποτελεί έναν από τους βασικούς πυλώνες των δράσεων του Συνδέσμου Υποτρόφων, ο οποίος συνεχίζει, στο πλαίσιο αυτό, να επενδύει σε προγράμματα που προάγουν τη γνώση, την κριτική σκέψη, την κατάρτιση και την καλλιέργεια όλων των ηλικιών. Μετά την επιτυχημένη πορεία της εκπαιδευτικής δράσης «Έλα μαζί μας!», ο Σύνδεσμος καλεί τα μέλη του να συνεχίσουν το ταξίδι στη γνώση για τρίτη συνεχή χρονιά σε ακόμη περισσότερα σχολεία της Αθήνας.

Οι υπότροφοι επισκέπτονται σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και, μέσα από ομιλίες και βιωματικές δράσεις, φέρνουν τους μαθητές κοντά στις επιστήμες και τον πολιτισμό. Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι να εμπνεύσει τους μαθητές για τις μελλοντικές επαγγελματικές επιλογές τους και να συντελέσει στην ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους.

Τα μέλη του Συνδέσμου όλων των επιστημονικών κατευθύνσεων μπορούν να συμμετάσχουν εθελοντικά στο πρόγραμμα την επόμενη σχολική χρονιά (Νοέμβριος 2017 - Μάιος 2018), με κάλυψη των μετακινήσεών τους και των αναλωσίμων που απαιτούνται για την υλοποίηση του προγράμματος. Προϋπόθεση είναι να στείλουν τη σχετική πρότασή τους στο Τμήμα του Συνδέσμου έως την Παρασκευή 2 Ιουνίου 2017. Η πρόταση θα πρέπει να απευθύνεται σε συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες της επιλογής τους, μεταξύ Α΄ Δημοτικού και Γ΄ Γυμνασίου, να είναι υλοποιήσιμη εντός σχολικής τάξης και να μην ξεπερνά σε διάρκεια τις δύο διδακτικές ώρες.

Όπως τις τρεις προηγούμενες χρονιές, ο Σύνδεσμος Υποτρόφων ήταν συνδιοργανωτής του Athens Science Festival, το οποίο πραγματοποιήθηκε στην Τεχνόπολη του Δήμου Αθηναίων από τις 29 Μαρτίου έως τις 2 Απριλίου 2107. Η διοργάνωση ήταν πιο εντυπωσιακή και δυναμική από κάθε προηγούμενη φορά, αφού εστίασε στο αύριο. Με το σύνθημα «Διαμορφώνοντας το μέλλον μας», οδήγησε τους επισκέπτες σε μια βαθιά εξερεύνηση στον χώρο της τεχνολογίας του μέλλοντος: drones, Internet of Things, εικονική πραγματικότητα και αυτοκίνητα ρομπότ, μεταξύ πολλών άλλων, εντυπωσίασαν το κοινό, μεμονωμένους επισκέπτες αλλά και σχολεία που πλημμύρισαν τον χώρο της έκθεσης.

Συναρπαστικές συζητήσεις και ομιλίες από καταξιωμένους επιστήμονες -μεταξύ αυτών και υπότροφοι-, διαδραστικές παρουσιάσεις, προβολές, εργαστήρια, εκπαιδευτικά δρώμενα και επιμορφωτικά παιχνίδια κυριάρχησαν στο πρόγραμμα του μοναδικού αυτού φεστιβάλ επιστήμης και καινοτομίας.

Τέλος, συνεχίζονται οι εκπαιδευτικές ξεναγήσεις που διοργανώνει τακτικά ο Σύνδεσμος Υποτρόφων. Βρισκόμαστε ήδη στην τρίτη ενότητα του κύκλου «Η Αθήνα και τα μνημεία της. Μια ξενάγηση αλλιώς», η οποία εστίασε στην οθωμανική Αθήνα. Στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκε στις 8 Απριλίου επίσκεψη σε οθωμανικά τζαμιά του ιστορικού κέντρου της πρωτεύουσας, ενώ προηγήθηκε στις 20 Μαρτίου ομιλία του δρα Βυζαντινής Αρχαιολογίας Σταύρου Ι. Αρβανιτόπουλου, με θέμα «Η αρχιτεκτονική κληρονομιά της Τουρκοκρατίας στην Αθήνα».

Λήδα Μπουζάλη

Επιτυχίες

Μιχάλης Κοσμόπουλος

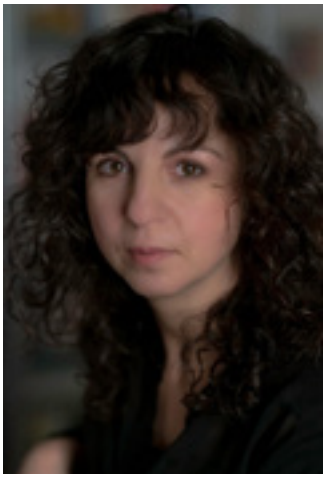

Μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Επιστημών και Τεχνών της Αυστρίας εξελέγη ο Μιχάλης Κοσμόπουλος. Είναι καθηγητής Αρχαιολογίας, διακεκριμένος καθηγητής Ελληνικών Σπουδών στην Έδρα Hellenic Government – Karakas Foundation του Πανεπιστημίου Μιζούρι – Σεντ Λούις των ΗΠΑ. Ειδικεύεται στις Κλασικές Σπουδές, στην Ανθρωπολογία και Αρχαιολογία, και συγκεκριμένα στην αρχαία ελληνική θρησκεία, στην κοινωνική και πολιτιστική μνήμη, καθώς και στην οργάνωση της Αρχαίας Ελλάδας, με έμφαση στον μυκηναϊκό κόσμο.

Το έργο του ως διευθυντή ανασκαφών στην Ίκλαινα της Μεσσηνίας θεωρείται εξαιρετικής σημασίας, καθώς έφερε στο φως το αρχαιότερο δείγμα γραπτού αρχείου στην Ευρώπη, μια πινακίδα Γραμμικής Β, η οποία χρονολογείται ανάμεσα στο 1450 και το 1300 π.Χ., αποδεικνύοντας την ύπαρξη κρατικής γραφειοκρατίας και αλλάζοντας τα δεδομένα για τα όσα γνωρίζαμε έως τότε σχετικά με την απαρχή των οργανωμένων κρατών.

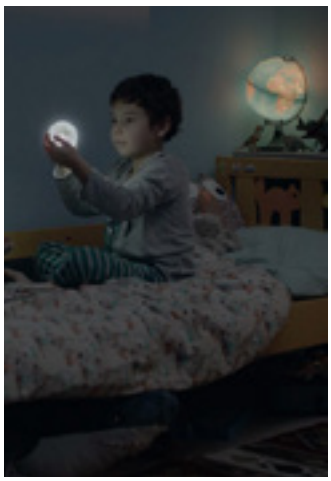
Η ένταξη του Μιχάλη Κοσμόπουλου στην Ευρωπαϊκή Ακαδημία Επιστημών και Τεχνών της Αυστρίας, η οποία έχει στους κόλπους της κορυφαίους επιστήμονες του κόσμου (ανάμεσά τους, 33 νομπελίστες), έγινε στο πλαίσιο ειδικής τελετής στις 4 Μαρτίου 2017 στο Ζάλτσμπουργκ της Αυστρίας. Πρόσφατα, ο καθηγητής Κοσμόπουλος εκλήθη επίσης να μιλήσει στο διεθνές Πανεπιστήμιο Alma Mater Europaea.

Νάνσυ Μπινιαδάκη

Η ταινία μικρού μήκους *Το Φεγγάρι κι εγώ*, το σενάριο και τη σκηνοθεσία της οποίας υπογράφει η Νάνσυ Μπινιαδάκη, κέρδισε το βραβείο Grimme, το οποίο απονέμεται κάθε χρόνο από το ομώνυμο Ινστιτούτο της Γερμανίας σε τηλεοπτικές παραγωγές που ξεχωρίζουν για την υψηλή τους ποιότητα, την πρωτοτυπία και την καινοτομία τους, και προάγουν την τηλεόραση ως μέσο επικοινωνίας. Την παραγωγή της ταινίας ανέλαβε το Wolkenlenker, Berlin 2015, για το γερμανικό τηλεοπτικό κανάλι ZDF.

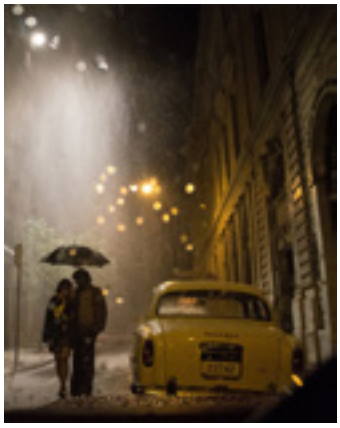
Η ταινία *Το Φεγγάρι κι εγώ* διακρίθηκε στην κατηγορία παραγωγών για παιδιά και εφήβους, κερδίζοντας βραβείο για τη σκηνοθεσία και την παραγωγή, αλλά και για την ερμηνεία του νεαρού πρωταγωνιστή Vincent Hagn, ο οποίος ήταν έξι χρονών στα γυρίσματα της ταινίας, και γίνεται έτσι ο νεαρότερος κάτοχος του Grimme Preis στα 53 χρόνια ιστορίας του θεσμού. Όπως εξηγεί η υπότροφος, έμπνευση για το σενάριο αποτέλεσε η παράσταση για βρέφη *Έλα Έλα*, την οποία δημιούργησε, σκηνοθέτησε και ερμήνευσε η Ξένια Καλογεροπούλου, στο Θέατρο Πόρτα στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Αθηνών το 2010. Η Νάνσυ Μπινιαδάκη είχε σκηνοθετήσει τις βιντεοπροβολές της παράστασης, όπου εμφανιζόταν ο συμπρωταγωνιστής της, το φεγγάρι. Η ταινία, που δεν έχει λόγια, θα προβληθεί σε πολλά φεστιβάλ σε όλον τον κόσμο.

Βίντεο της ταινίας

Επιτυχίες

Τάσος Μπουλμέτης

Η κινηματογραφική ταινία του Τάσου Μπουλμέτη *Νοτιάς* κέρδισε το Βραβείο Καλύτερης Ταινίας στο Φεστιβάλ Hellas Filmbox του Βερολίνου στις 22 Ιανουαρίου 2017. Σύμφωνα με το σκεπτικό της βράβευσης, «παρακολουθώντας τον *Νοτιά* είναι σαν να κάνεις ένα ζεστό λουτρό μέσα στη νοσταλγία, τη γοητεία και την ευφυΐα. Η Αθήνα τού εν μέρει αυτοβιογραφικού παρελθόντος του Μπουλμέτη αναπαρίσταται με τόση αγάπη, που αφήνει ένα μόνιμο χαμόγελο στα χείλη των θεατών. Η σκηνογραφία, τα κοστούμια και η υπέροχη, νοσταλγική μουσική της Ευανθίας Ρεμπούτσικα δημιουργούν ένα αρμονικό σύνολο, ενώ οι ηθοποιοί που πλαισιώνουν τον εξαιρετικό νέο πρωταγωνιστή Γιάννη Νιάρρο είναι εντυπωσιακοί και, ταυτόχρονα, απόλυτα αυθεντικοί. Γοητευτικό και διασκεδαστικό σε πρώτο επίπεδο, το φιλμ του Μπουλμέτη εκφράζει παράλληλα τις θέσεις του για τη ρίζα των σύγχρονων ελληνικών προβλημάτων, καθώς η ιστορία παρακολουθεί τον βασικό πρωταγωνιστή από τα μέσα της δεκαετίας του '60 και τη δεκαετία του '70 έως την ολοκλήρωσή της, το 1981. Ιστορία και μύθοι πλέκονται κατά τη διάρκεια τριών διαφορετικών εποχών με τρόπο ισορροπημένο, συνεκτικό και χιουμοριστικό. Το σενάριο του σκηνοθέτη είναι γεμάτο ποιητικές παραπομπές, με ένα εντυπωσιακό εύρος χαρακτήρων και συναισθημάτων, συμβάλλοντας στο τελικό αποτέλεσμα».

Ο *Νοτιάς*, η τρίτη μεγάλου μήκους ταινία του διακεκριμένου σκηνοθέτη και παραγωγού της *Πολίτικης Κουζίνας*, έχει συμμετάσχει και σε άλλα φεστιβάλ που σχετίζονται με την ελληνική διασπορά, όπως τα φεστιβάλ Ελληνικού Κινηματογράφου του Λος Άντζελες, του Σαν Φρανσίσκο, του Σάο Πάολο και της Νυρεμβέργης. Επίσης, θα προβληθεί στο πλαίσιο της διοργάνωσης «Μήνας Ελληνικού Κινηματογράφου» στο Παρίσι και τη Βρετάνη, ενώ έχει προσκληθεί στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Κωνσταντινούπολης τον Απρίλιο και στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο πραγματοποιείται στις ΗΠΑ με σκοπό να γνωρίσει επιλεγμένες ευρωπαϊκές ταινίες στο αμερικανικό κοινό. Επιπλέον, ο Νοτιάς επιλέχθηκε για να ανοίξει το Φεστιβάλ Ελληνικών Ταινιών της Νέας Υόρκης, το οποίο διοργανώθηκε στο Μητροπολιτικό Μουσείο στις 29 Σεπτεμβρίου 2016.

Επιτυχίες

Γιώργος Πέτρου

Ο υπότροφος Γιώργος Πέτρου, μαέστρος και διευθυντής της Καμεράτα από το 2012, παρασημοφορήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2017 από το γαλλικό κράτος. Τα διάσημα του Ιππότη του Τάγματος Γραμμάτων και Τεχνών τού απένειμε, σε ειδική εκδήλωση στο Γαλλικό Ινστιτούτο, ο Mikaël Hautchamp, σύμβουλος Συνεργασίας και Μορφωτικής Δράσης, καθώς και διευθυντής του Γαλλικού Ινστιτούτου Ελλάδος. Το Τάγμα Γραμμάτων και Τεχνών επιβραβεύει όσους διακρίνονται για το δημιουργικό τους έργο στον καλλιτεχνικό ή λογοτεχνικό χώρο ή για τη συμβολή τους στην ανάδειξη των γραμμάτων και των τεχνών στη Γαλλία και τον κόσμο.

Ο Γιώργος Πέτρου σπούδασε πιάνο στο Ωδείο Αθηνών, από όπου και αποφοίτησε με Άριστα και Α΄ Βραβείο παμψηφεί, για να συνεχίσει τις σπουδές του στο Βασιλικό Κολέγιο Μουσικής και τη Βασιλική Ακαδημία Μουσικής του Λονδίνου, με υποτροφίες της Βασιλικής Ακαδημίας και του Ιδρύματος Ωνάση. Τελείωσε τις σπουδές του με τον τίτλο M.Mus. του Πανεπιστημίου του Λονδίνου.

Ως μαέστρος έχει αναδείξει ιδιαίτερα το μπαρόκ ρεπερτόριο με έμφαση στις ιστορικές πρακτικές ερμηνείας και την όπερα. Έχει διευθύνει την Καμεράτα σε νέες παραγωγές κυρίως στην Ελλάδα αλλά και επανειλημμένως στη Γαλλία, σε μεγάλα θέατρα, όπως στη Βασιλική Όπερα των Βερσαλλιών, στην Όπερα της Νίκαιας, στο Théâtre des Champs Elysées κ.ά.

Επίσης, έχει πραγματοποιήσει ηχογραφήσεις, οι οποίες έχουν αποσπάσει τις υψηλότερες διεθνείς διακρίσεις και έχει τιμηθεί με πολλά βραβεία σε διεθνείς διαγωνισμούς, όπως με το «Βραβείο Νέου Καλλιτέχνη 1998» από την Ένωση Ελλήνων Κριτικών Θεάτρου και Μουσικής, καθώς και με το διεθνές βραβείο Sebetia-Ter στη Νάπολη της Ιταλίας.

Αρχιτεκτονική

Κωνσταντίνος Μπούρας

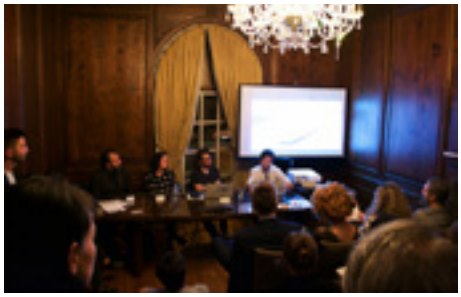
Ο Κωνσταντίνος Μπούρας ήταν συνεπιμελητής της εκδήλωσης «A Shelter for Architecture», την οποία παρουσίασε το Ινστιτούτο Ελλήνων Αρχιτεκτόνων Νέας Υόρκης (GIANY) στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδας στη Νέα Υόρκη. Η εκδήλωση περιλάμβανε αρχιτεκτονικές εκθέσεις και εγκαταστάσεις, ομιλίες και παρουσιάσεις, καθώς και καλλιτεχνικές παραστάσεις. Ο Κωνσταντίνος Μπούρας είχε τη συνολική σύλληψη, επιμέλεια και οργάνωση του «A Shelter for Architecture», σε συνεργασία με την Ηλέκτρα Κοντορούπη, τον Ιωάννη Οικονόμου, τον Φωτεινό Σούλο, τη Δήμητρα Τσαχρέλια και την Εβίτα Φανού.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης διερευνήθηκε η έννοια του «καταφυγίου». Το καταφύγιο αποτελεί μία από τις βασικές ανθρώπινες ανάγκες που είναι συνυφασμένες με την έννοια της προστασίας: προστασίας για το ανθρώπινο σώμα, το συναίσθημα, την ταυτότητα, τον πολιτισμό, τη θρησκεία ή μια ιδέα. Πόλεις όπως η Νέα Υόρκη έχουν αποτελέσει καταφύγιο για εκατομμύρια μετανάστες. Ακόμη και σήμερα αποτελούν πόλο έλξης για σύγχρονους οικονομικούς μετανάστες που αναζητούν καταφύγιο σε μια εποχή κατά την οποία οι έννοιες της ασφάλειας και της προστασίας έχουν γίνει πιο επίκαιρες από ποτέ.

Τη στιγμή που οι μετανάστες στη Μεσόγειο διακινούνται με λέμβους προσπαθώντας να βρουν ασφάλεια, η έννοια του καταφυγίου επανέρχεται στην επικαιρότητα. Το καταφύγιο μπορεί να έχει οποιαδήποτε αρχιτεκτονική έκφραση, καθώς εκπληρώνει κατά βάση μια πρωταρχική ανάγκη για προστασία και υποδοχή. Η αρχιτεκτονική έχει εξελιχθεί από τη βασική ανάγκη για στέγαση στη συναισθηματική προστασία της εξοχικής κατοικίας, από το ελάχιστο ίχνος στέγασης έκτακτης ανάγκης στο μουσείο ως ναό της τέχνης. Η έννοια του καταφυγίου είναι ιστορικά συνδεδεμένη με την αρχιτεκτονική και έχει υπάρξει καθοριστική στο έργο κάθε αρχιτέκτονα.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, το ίδιο το Προξενείο μετατράπηκε σε καταφύγιο αρχιτεκτονικής και πλατφόρμα ανταλλαγής ιδεών μεταξύ αρχιτεκτόνων, ακαδημαϊκών διαφόρων κλάδων, καθώς και του κοινού. Τα συστατικά μέρη της εκδήλωσης ήταν τα εξής: DIALOGUES, COCOON και TECTONICS.

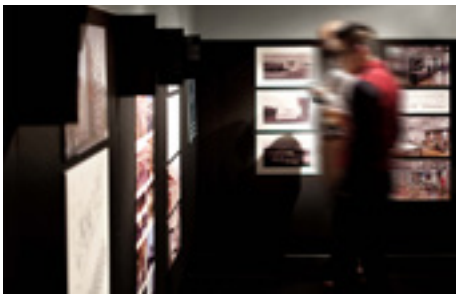
Ειδικότερα, η διεπιστημονική εκδήλωση DIALOGUES περιλάμβανε ομιλίες από αρχιτέκτονες, μηχανικούς, εικαστικούς, χορογράφους, επιστήμονες, ψυχολόγους και άλλους επαγγελματίες.

Η καλλιτεχνική εγκατάσταση COCOON εξέθεσε τα αποτελέσματα ενός διαγωνισμού ιδεών που επανεξετάζουν την έννοια του καταφυγίου ως ελάχιστου ίχνους κατοίκησης. Ο διαγωνισμός φιλοδοξούσε να διαπραγματευτεί το καταφύγιο ως τον ελάχιστο τόπο, να εμπλουτίσει και να επεκτείνει την έννοια του ορίου μεταξύ του ανθρώπινου σώματος και του περιβάλλοντος. Οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να διερευνήσουν την τυπολογία του αρχετυπικού «περιβλήματος» και να επανεξετάσουν την κατοίκηση ως «κουκούλι», ως «δεύτερο δέρμα».

Η έκθεση TECTONICS παρουσίασε την αρχιτεκτονική παραγωγή Ελλήνων αρχιτεκτόνων που εργάζονται στη Νέα Υόρκη: αρχιτεκτονικά σχέδια και φωτογραφίες από χτισμένο έργο, κατασκευαστικές λεπτομέρειες, τρισδιάστατες απεικονίσεις, καθώς και ερευνητικά θέματα. Ο όρος «tectonics» (από τον ελληνικό όρο «τεκτονικός», που αφορά τη δόμηση) αναφέρεται στην τέχνη και την επιστήμη της κατασκευής.

Αρχιτεκτονική

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης «A Shelter for Architecture» παρουσιάστηκε επίσης η εγκατάσταση COMMONPLACE, βασισμένη σε μια καλλιτεχνική παράσταση-performance.

Ο Κωνσταντίνος Μπούρας είναι αρχιτέκτονας και πολεοδόμος. Είναι κάτοχος τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών Αρχιτεκτονικού και Αστικού Σχεδιασμού από το Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ, όπου σπούδασε ως υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση και του ΙΚΥ. Σπούδασε Αρχιτεκτονική στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, όπου και είναι υποψήφιος διδάκτωρ. Έχει εργαστεί σε αρχιτεκτονικά γραφεία στην Αθήνα, το Μιλάνο και τη Νέα Υόρκη, καθώς και ως ερευνητικός συνεργάτης στην Αρχή Δημόσιου Χώρου της Πόλης του Μεξικού. Έχει διδάξει Αρχιτεκτονικό και Αστικό Σχεδιασμό με τη Marion Weiss στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Πανεπιστημίου της Πενσυλβάνια και είναι ο επιμελητής του βιβλίου Evolutionary Infrastructure (2012).

Η δουλειά του έχει εκτεθεί στην Αθήνα, τη Νέα Υόρκη, καθώς και στο Μουσείο του Toyo Ito στην Ιαπωνία. Είναι συνιδρυτής και συνδιευθυντής του Ελληνικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτόνων στη Νέα Υόρκη (GIANY), όπου επιμελείται αρχιτεκτονικά δρώμενα (εκθέσεις, εγκαταστάσεις, διαλέξεις). Το GIANY ιδρύθηκε το 2013 και σκοπό έχει να συγκεντρώνει τους Έλληνες αρχιτέκτονες που ζουν και εργάζονται στη Νέα Υόρκη. Μέσω των δράσεών του, το GIANY διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην ελληνική αρχιτεκτονική κοινότητα της Νέας Υόρκης, ως πλατφόρμα ανταλλαγής ιδεών και ως φορέας υποστήριξης και προβολής του έργου των Ελλήνων αρχιτεκτόνων τόσο στις Ηνωμένες Πολιτείες όσο και στην Ελλάδα.ληνικό όρο «τεκτονικός», που αφορά τη δόμηση) αναφέρεται στην τέχνη και την επιστήμη της κατασκευής.

Στο πλαίσιο της εκδήλωσης «A Shelter for Architecture» παρουσιάστηκε επίσης η εγκατάσταση COMMONPLACE, βασισμένη σε μια καλλιτεχνική παράσταση-performance.

Ο Κωνσταντίνος Μπούρας είναι αρχιτέκτονας και πολεοδόμος. Είναι κάτοχος τίτλου μεταπτυχιακών σπουδών Αρχιτεκτονικού και Αστικού Σχεδιασμού από το Πανεπιστήμιο Χάρβαρντ, όπου σπούδασε ως υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση και του ΙΚΥ. Σπούδασε Αρχιτεκτονική στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, όπου και είναι υποψήφιος διδάκτωρ. Έχει εργαστεί σε αρχιτεκτονικά γραφεία στην Αθήνα, το Μιλάνο και τη Νέα Υόρκη, καθώς και ως ερευνητικός συνεργάτης στην Αρχή Δημόσιου Χώρου της Πόλης του Μεξικού. Έχει διδάξει Αρχιτεκτονικό και Αστικό Σχεδιασμό με τη Marion Weiss στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Πανεπιστημίου της Πενσυλβάνια και είναι ο επιμελητής του βιβλίου *Evolutionary Infrastructure* (2012).

Η δουλειά του έχει εκτεθεί στην Αθήνα, τη Νέα Υόρκη, καθώς και στο Μουσείο του Toyo Ito στην Ιαπωνία. Είναι συνιδρυτής και συνδιευθυντής του Ελληνικού Ινστιτούτου Αρχιτεκτόνων στη Νέα Υόρκη (GIANY), όπου επιμελείται αρχιτεκτονικά δρώμενα (εκθέσεις, εγκαταστάσεις, διαλέξεις). Το GIANY ιδρύθηκε το 2013 και σκοπό έχει να συγκεντρώνει τους Έλληνες αρχιτέκτονες που ζουν και εργάζονται στη Νέα Υόρκη. Μέσω των δράσεών του, το GIANY διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στην ελληνική αρχιτεκτονική κοινότητα της Νέας Υόρκης, ως πλατφόρμα ανταλλαγής ιδεών και ως φορέας υποστήριξης και προβολής του έργου των Ελλήνων αρχιτεκτόνων τόσο στις Ηνωμένες Πολιτείες όσο και στην Ελλάδα.

Θέατρο

Θοδωρής Αμπαζής

Το Εθνικό Θέατρο παρουσίασε υπό δραματοποιημένη μορφή το μυθιστόρημα Δαιμονισμένοι του Φιοντόρ Ντοστογέφσκι, σε σκηνοθεσία και πρωτότυπη μουσική του Θοδωρή Αμπαζή, ο οποίος είναι και αναπληρωτής καλλιτεχνικός διευθυντής του Εθνικού Θεάτρου. Η παράσταση έκανε πρεμιέρα στις 2 Φεβρουαρίου στη Σκηνή «Μαρίκα Κοτοπούλη» του Θεάτρου REX.

Σε μια επαρχιακή πολιτεία της τσαρικής Ρωσίας των μέσων του 19ου αιώνα, όπου ανθούν «η ελευθεριάζουσα σκέψη, η ακολασία και ο αθεϊσμός», κάτι μεγάλο ετοιμάζεται. Η τοπική «πεντάδα» ανακηρύσσεται ως η εκλεκτή που θα δώσει το εναρκτήριο λάκτισμα της επανάστασης. Σε ένα από τα κορυφαία του μυθιστορήματα, βαθιά πολιτικό ως προς τη σύλληψή του και καθηλωτικό ως προς τους χαρακτήρες και τη δράση του, ο Ντοστογέφσκι διαχειρίζεται ζητήματα ηθικής και ιδεολογίας, προκαλώντας τον προβληματισμό με υψηλή αίσθηση πνευματικότητας.

Πολύπλευρος καλλιτέχνης, ο Θοδωρής Αμπαζής θέλησε να δώσει τη μορφή της όπερας στο έργο, επιστρατεύοντας δώδεκα ηθοποιούς, πέντε μουσικούς, καθώς και τη μεσόφωνο (και επίσης υπότροφο) Ειρήνη Καράγιαννη. Όπως εξήγησε ο ίδιος, χρησιμοποιεί τεχνικές της μουσικής σύνθεσης, προκειμένου να «ξαναδιαβάσει» θεατρικά και μη έργα, χωρίς όμως να προδίδει την ουσία του θεάτρου. Αυτό δηλαδή που τον ενδιαφέρει ιδιαίτερα είναι η συστηματική διερεύνηση των σκηνικών δυνατοτήτων που προσφέρει η εφαρμογή της μουσικής σκέψης στη θεατρική πράξη. Στο συγκεκριμένο έργο, η αφήγηση περνά από τον λόγο των ηθοποιών στις νότες των οργάνων, σε λυρικά μέρη, σε οργανωμένα κινησιολογικά μοτίβα, στο βίντεο, και υπηρετεί την πλοκή της διασκευής με τρόπο πολυδιάστατο.

Τη μετάφραση υπογράφει η Ελένη Μπακοπούλου, τη διασκευή και δραματουργική επεξεργασία η Έλσα Ανδριανού, τους φωτισμούς ο Αλέκος Αναστασίου, τα σκηνικά-κοστούμια η Ελένη Μανωλοπούλου και τα έργα video-art ο Στάθης Αθανασίου.

Συμμετέχουν οι ηθοποιοί: Κωνσταντίνος Αβαρικιώτης, Τζωρτζίνα Δαλιάνη, Μαρία Ζορμπά, Δημήτρης Ήμελλος, Νέστορας Κοψιδάς, Καλιρρόη Μυριαγκού, Θέμης Πάνου κ.ά. Επίσης, οι μουσικοί: Θοδωρής Κοτεπάνος (πιάνο), Διονύσης Βερβιτσιώτης (βιολί), Σοφία Ευκλείδου (τσέλο), Φώτης Παπαντωνίου (βιόλα) και Ιάκωβος Παυλόπουλος (κρουστά).

Δείτε το τρέιλερ της παράστασης

Εργαστήρι διαπραγματεύσεων για τα μέλη του Συνδέσμου

ΓΡΑΦΕΙ Η ΜΑΡΙΑ ΔΟΚΑ

Αθρόα η συμμετοχή των μελών του Συνδέσμου στο σεμινάριο διαπραγματεύσεων που διοργανώθηκε στη Στέγη

«Στη ζωή δεν παίρνουμε αυτό που θέλουμε, αλλά αυτό που διαπραγματευόμαστε».

«Μάθε πώς να ράβεις ένα διαπραγματευτικό κοστούμι γιατί δεν υπάρχει ένα μέγεθος που να χωράει σε όλους».

Πόσο συχνά και για ποιους λόγους διαπραγματευόμαστε στην καθημερινότητα; Πότε και πώς ξεκινά και τελειώνει μια διαπραγμάτευση; Ποιοι είναι οι παράγοντες που επιδρούν στη διαπραγματευτική συμπεριφορά των παικτών ενός διαπραγματευτικού επεισοδίου και πώς μπορούμε να τους εντοπίσουμε και να τους αξιολογήσουμε; Είναι πάντοτε η καλύτερη και καταλληλότερη η προσέγγιση win-win; Ποιες είναι οι διαπραγματευτικές τεχνικές που μπορώ να εφαρμόσω όταν συμμετέχω σε διαπραγμάτευση και πώς αυτές διαφοροποιούνται όταν επιθυμώ αποκλειστικά εκβάσεις win-win ή όταν η σχέση μου με τον αντίπαλό μου είναι διαρκής και εκτεταμένη; Πώς μπορώ να αντιμετωπίσω αποτελεσματικά προς όφελός μου μια υπερβολική πρώτη προσφορά του αντιπάλου μου και το συνακόλουθο φαινόμενο της «αγκίστρωσης»;

Αυτά και πολλά ακόμη συναφή ερωτήματα απασχόλησαν τους συμμετέχοντες στο δεύτερο σεμινάριο διαπραγματεύσεων, που πραγματοποιήθηκε στις 21 και 28 Ιανουαρίου 2017 στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών. Σαράντα πέντε μέλη του Συνδέσμου, προερχόμενα από τελείως διαφορετικά επιστημονικά και γνωστικά πεδία και επαγγελματικούς χώρους, συναντήθηκαν –πολλά εκ των οποίων για δεύτερη φορά, αφού είχαν πάρει μέρος και στο πρώτο σεμινάριο του Μαρτίου 2016– στον φιλόξενο χώρο του foyer της Στέγης, αντάλλαξαν εμπειρίες και απόψεις, συμμετείχαν σε ζωηρό διάλογο και διαπραγματεύτηκαν.

Μεταξύ των ζητημάτων που έθιξε ο καθηγητής Ανδρέας Νικολόπουλος ήταν και τα εμπόδια που επηρεάζουν μια διαπραγμάτευση

Οι εισηγητές του σεμιναρίου, Ανδρέας Νικολόπουλος, καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, και Ηλίας Καπουτσής, διδάσκων π.δ. 407/80 στη βαθμίδα του επίκουρου στο ίδιο πανεπιστήμιο, αφού παρουσίασαν τα βασικά σημεία του διαπραγματευτικού μοντέλου «μόνος εναντίον όλων»,

Εργαστήρι διαπραγματεύσεων για τα μέλη του Συνδέσμου

ΓΡΑΦΕΙ Η ΜΑΡΙΑ ΔΟΚΑ

Οι συμμετέχοντες μοιράστηκαν σε ομάδες και εξασκήθηκαν σε εικονικές διαπραγματευτικές συνθήκες

ανέλυσαν συγκεκριμένες διαπραγματευτικές τεχνικές και, μέσω άφθονων και χαρακτηριστικών παραδειγμάτων από την πραγματική ζωή και την επικαιρότητα, έδωσαν το έναυσμα για ζωηρό διάλογο, ο οποίος είχε τόσο ενθουσιώδη συμμετοχή και ενδιαφέρον, ώστε κατέστησε τα προγραμματισμένα στη ροή της εκδήλωσης διαλείμματα σχεδόν περιττά!

Καθεμία από τις δύο εξάωρες συναντήσεις ολοκληρώθηκε με την πραγματοποίηση διαπραγματευτικής άσκησης (role play): στους συμμετέχοντες δόθηκαν κάποια κοινά για όλους δεδομένα, αλλά και επιμέρους εμπιστευτικές, μη ανακοινώσιμες στον «αντίπαλο», πληροφορίες, ανάλογα με τον ρόλο που ο καθένας κλήθηκε να παίξει: στην πρώτη συνεδρία, ένας «αδικημένος» υφιστάμενος κλήθηκε να αντιμετωπίσει σε συνέντευξη απόδοσης τον προϊστάμενό του, ο οποίος γνώριζε περισσότερες «ευαίσθητες» πληροφορίες για το πρόσωπο του υφισταμένου από όσες θα ήθελε αυτός ο τελευταίος.

Το δεύτερο Σάββατο, ένας ιδιοκτήτης πεντάστερου ξενοδοχείου στην «αθηναϊκή ριβιέρα», που επιθυμούσε να παραμείνει στον ανταγωνισμό, κλήθηκε να διαπραγματευτεί συμφωνία συνεργασίας με έναν tour operator που διαχειρίζεται πρωτοποριακή διαδικτυακή πλατφόρμα κρατήσεων. Η διαπραγμάτευση προκάλεσε ζωηρές συζητήσεις, ακόμη και διαφωνίες και αντιπαραθέσεις –όλα επιτρέπονται στο τραπέζι της διαπραγμάτευσης, ακόμη και μεταξύ συνυποτρόφων!– και κατέληξε σε ευφάνταστες διαπραγματευτικές εκβάσεις, άλλοτε σε μοτίβο win-win, άλλοτε σε διαπραγματευτικό θρίαμβο της μίας πλευράς και ξεκάθαρη κατάσταση win-lose. Στο τέλος, οι επιμέρους εκβάσεις καταγράφηκαν και σχολιάστηκαν αναλυτικά από τους εισηγητές.

Με το σεμινάριο διαπραγματεύσεων που διοργάνωσε στις 21 και 28 Ιανουαρίου, ο Σύνδεσμος έδωσε συνέχεια σε μια νέα δράση που πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά τον Μάρτιο του 2016, έτυχε θερμής υποδοχής από τα μέλη του Συνδέσμου και φιλοδοξεί να γίνει θεσμός, καθώς αποτελεί μια εξαιρετική ευκαιρία, αφενός, βιωματικής εκπαίδευσης με άμεσα και ορατά οφέλη για τα μέλη του Συνδέσμου που συμμετέχουν σε αυτήν και, αφετέρου, αλληλεπίδρασης

Ο καθηγητής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών Ανδρέας Νικολόπουλος

Εργαστήρι διαπραγματεύσεων για τα μέλη του Συνδέσμου

ΓΡΑΦΕΙ Η ΜΑΡΙΑ ΔΟΚΑ

και δημιουργίας «ομάδας» μεταξύ ανθρώπων διαφορετικών επιστημονικών πεδίων, επαγγελματικών χώρων και ενδιαφερόντων.

Αυτή ακριβώς όμως είναι και η συνταγή της επιτυχίας της εν λόγω δράσης: κάθε μέλος, έχοντας το δικό του διαπραγματευτικό στιλ, που εν πολλοίς καθορίζεται και από τον χώρο στον οποίο κινείται και από το επαγγελματικό και επιστημονικό ή καλλιτεχνικό του υπόβαθρο, καταθέτει τη δική του ξεχωριστή συνεισφορά σε μια γόνιμη ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών. Απόδειξη αυτού, εν προκειμένω, υπήρξαν οι τόσο διαφορετικές, πρωτότυπες και γεμάτες φαντασία διαπραγματευτικές εκβάσεις, στις οποίες κατέληξαν οι ομάδες των συμμετεχόντων στις διαπραγματευτικές ασκήσεις.

(Η Μαρία Δόκα είναι δικηγόρος ΔΝ, γενική γραμματέας του ΔΣ του Συνδέσμου Υποτρόφων.)

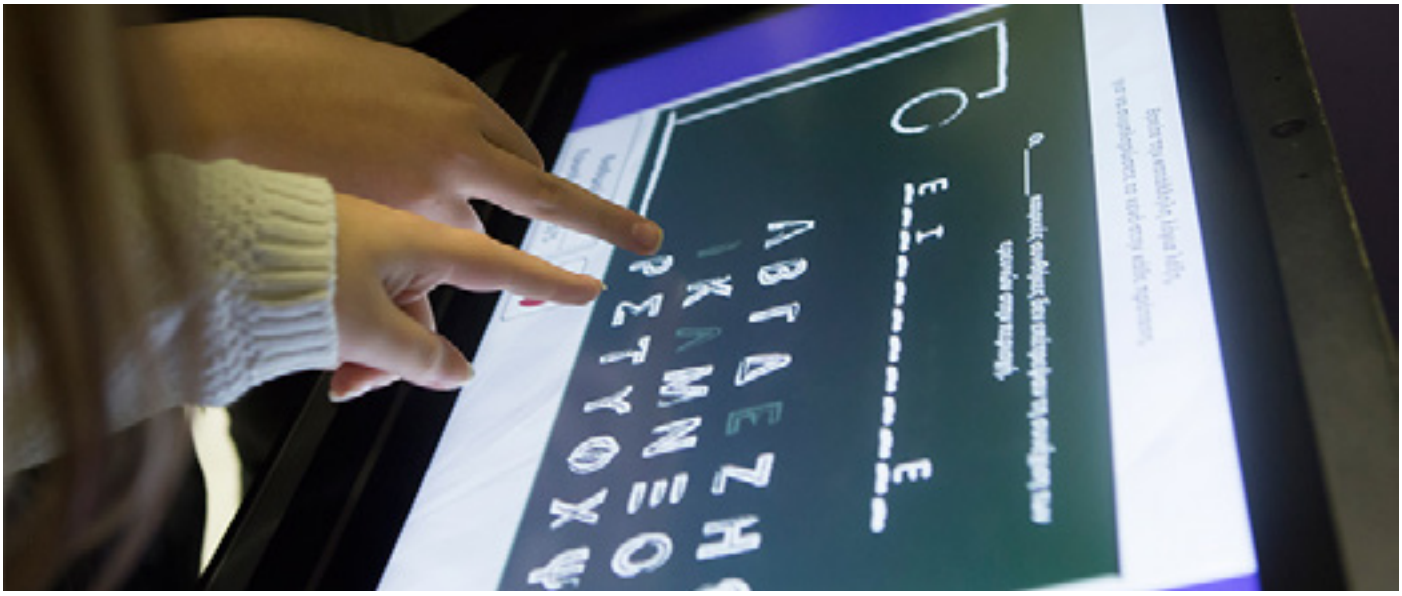

Ο επίκουρος καθηγητής Ηλίας Καπουτσής αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στους παράγοντες επιτυχίας μιας διαπραγμάτευσης

Επίσκεψη στην έκθεση «Γλωσσόπολις: Περιηγήσεις στη νέα ελληνική»

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΙΩΑΚΕΙΜ ΚΑΛΛΙΒΡΟΥΣΗΣ

«Σαν πρόκες πρέπει να καρφώνονται οι λέξεις, να μην τις παίρνει ο άνεμος».

Μανόλης Αναγνωστάκης, «Ποιητική»

Το Σάββατο 14 Ιανουαρίου 2017 επισκεφτήκαμε, με την εικοσάχρονη (τριτοετή φοιτήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος ΔΕ του ΕΚΠΑ) κόρη μου Κατερίνα την έκθεση «Γλωσσόπολις: Περιηγήσεις στη νέα ελληνική», η οποία στεγάζεται στο κτήριο της Βιβλιοθήκης της Βουλής, στην οδό Λένορμαν 218. Το εγχείρημα αυτό αποτελεί συνεργασία της Βιβλιοθήκης της Βουλής με τον Σύνδεσμο Υποτρόφων του Ιδρύματος Ωνάση, ύστερα από σχετική εισήγηση της Τιτίκας Καραβία, θεωρητικού της λογοτεχνίας και πρώην μέλους του ΔΣ του Συνδέσμου, και της Μαρίας Καμηλάκη, δρα Γλωσσολογίας, η οποία είχε την επιστημονική επιμέλεια της έκθεσης.

Την ξενάγηση στην έκθεση ανέλαβαν οι υπότροφοι Μαρία Καμηλάκη (επιμελήτρια) και Μαρία Βλασσοπούλου

Κατά την επίσκεψή μας, την ξενάγηση ανέλαβαν η Μαρία Βλασσοπούλου και η Μαρία Καμηλάκη, τις οποίες και ευχαριστούμε θερμά για αυτή την εξαιρετική παρουσίαση, αλλά και για την προθυμία τους να απαντήσουν με ιδιαίτερα θετική διάθεση σε κάθε μας ερώτηση. Η «Γλωσσόπολις» είναι μια έκθεση στην οποία η γλώσσα δεν αποτελεί μόνο μέσο μετάδοσης της πληροφορίας, αλλά τοποθετείται στο επίκεντρο της επιστημονικής μελέτης. Το γεγονός αυτό αποτέλεσε πρόκληση στο όλο εγχείρημα, αλλά και συνέβαλε στην πρωτοτυπία του.

Ήταν φανερό ότι η ξενάγησή μας είχε μελετημένη δομή. Στην αρχή, έγινε μια πρώτη ενημέρωση σχετικά με την ιστορία του κτηρίου, τις προσπάθειες και τις ενέργειες που έγιναν για τη διοργάνωση της έκθεσης, καθώς και μια μικρή ιστορική αναδρομή στο ταξίδι της γλώσσας. Η «Γλωσσόπολις» αποτελείται από 14 διαφορετικούς «σταθμούς»/stands, που αφορούν τη χρήση των λέξεων στη νέα ελληνική γλώσσα. Είναι ιδιαίτερα πρωτότυπη και ενδιαφέρουσα η σχετική θεματολογία, με χαρακτηριστικά παραδείγματα τη γλώσσα των νέων, τον γλωσσικό σεξισμό, τα περιθωριακά ιδιώματα, τα γνωστά σε όλους μας Greeklish και την αργκό του διαδικτύου, τη γλωσσική ορθότητα, τη γλώσσα της πολιτικής, τις διαλέκτους και τα ιδιώματα, τα λόγια στοιχεία, τη διδασκαλία της γλώσσας σε άτομα με μαθησιακές ιδιαιτερότητες, το γλωσσικό χιούμορ, τη νέα ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα, τον γλωσσικό δανεισμό (δηλαδή τις λέξεις που έχουν εισχωρήσει στη νέα ελλη-

Επίσκεψη στην έκθεση «Γλωσσόπολις: Περιηγήσεις στη νέα ελληνική»

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΙΩΑΚΕΙΜ ΚΑΛΛΙΒΡΟΥΣΗΣ

νική από άλλες γλώσσες), τις διεθνείς επιρροές που έχει ασκήσει η νέα ελληνική, καθώς και τη γλώσσα στη λογοτεχνία.

Κάθε θεματική παρουσιάζεται στον επισκέπτη με πολύ δημιουργικό τρόπο: κείμενα, φωτογραφίες, βίντεο, λέξεις και δραστηριότητες συνθέτουν το υλικό με το οποίο έρχεται σε επαφή ο αποδέκτης της έκθεσης. Πάνω σε κάθε ένα από τα 14 stands αναγράφονται πληροφορίες για μια συγκεκριμένη θεματική, στο πλαίσιο ενός κατανοητού κειμένου, το οποίο συνοδεύεται από μια ευφάνταστη φωτογραφία-σύνθεση. Την επιμέλεια των φωτογραφιών έχει αναλάβει η Αλίνα Λέφα. Δίπλα σε κάθε stand υπάρχουν οθόνες αφής με δραστηριότητες, όπου οι επισκέπτες κυριολεκτικά παίζουν με τις λέξεις, και τα παραδείγματα «ζωντανεύουν». Η ξενάγηση ολοκληρώνεται με δύο παιχνίδια, στα οποία μάλιστα οι ξεναγοί μας ήταν πρόθυμες να συμμετάσχουν.

Η «Γλωσσόπολις» είναι αποτέλεσμα μιας πολύ καλής και οργανωμένης προσπάθειας, όντας ταυτόχρονα χαρακτηριστικό παράδειγμα ψυχαγωγίας. Χάρις στα παιχνίδια και τις δραστηριότητες είναι πολύ ευχάριστη και ενδείκνυται να την επισκεφτούν άτομα όλων των ηλικιών. Ένα άρτιο, επιστημονικό και δημιουργικό έργο γύρω από τη γλώσσα μας, που προσφέρεται να μας βοηθήσει να τη γνωρίσουμε πιο βαθιά, πιο ουσιαστικά, πιο ολοκληρωμένα. Και μια απόδειξη ότι ακόμη και στους χαλεπούς καιρούς που βιώνουμε, η δημιουργικότητα και η όρεξη για διάδοση της γνώσης δεν πρόκειται να εκλείψουν.

Πολλά συγχαρητήρια, λοιπόν, σε όλους τους συντελεστές της εξαιρετικής έκθεσης «Γλωσσόπολις», αλλά και μια προτροπή προς όλους: Μην τη χάσετε και, φυσικά, να πάτε μαζί με τα παιδιά σας! (Θα περάσετε πολύ καλά όλοι σας!)

(Ο Ιωακείμ Καλλιβρούσης είναι μέλος του ΔΣ του Συνδέσμου Υποτρόφων, πρόεδρος του ΔΣ της Ομοσπονδίας Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων των Αρσάκειων-Τοσίτσειων Σχολείων της Φιλεκπαιδευτικής Εταιρείας, καθώς και της Συντονιστικής Επιτροπής Συλλόγων Γονέων Ιδιωτικών Σχολείων Ελλάδας.)

Ένα KooKoo (Club) έφερε τις ευχές για τη νέα χρονιά

ΓΡΑΦΕΙ Η ΛΗΔΑ ΜΠΟΥΖΑΛΗ

Ο πρόεδρος του Ιδρύματος και ο πρόεδρος του Συνδέσμου χαιρέτισαν τους υποτρόφους που ανταποκρίθηκαν μαζικά στην πρόσκληση του Συνδέσμου

Με τους καλύτερους οιωνούς ξεκίνησε η φετινή χρονιά για τον Σύνδεσμο Υποτρόφων: με ένα λαμπερό, κεφάτο πάρτι στις 17 Φεβρουαρίου στο KooKoo Club στο Γκάζι. Ακόμη μία φορά ξανανταμώσαμε με παλιούς γνωστούς, γνωρίσαμε καινούργια μέλη, ανταλλάξαμε ευχές για τη νέα χρονιά, δοκιμάσαμε τον πλούσιο μπουφέ, χορέψαμε και πραγματικά διασκεδάσαμε.

Η ομάδα των Trashformers ανέλαβε την ψυχαγωγία μας με κωμικά παιχνίδια, στα οποία συμμετείχαν και οι καλεσμένοι, ξεκαρδιστικές φάρσες, έξυπνα σκετσάκια, τραγούδια επί σκηνής, χορευτικά νούμερα και πολλή μουσική εμπνευσμένη από τη δεκαετία του '80.

Ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση Αντώνης Παπαδημητρίου χαιρέτισε την εκδήλωση σημειώνοντας με ικανοποίηση το πλήθος και την ποικιλία των δράσεων που αναλαμβάνει ο Σύνδεσμος. Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Υποτρόφων Θοδωρής Αναγνωστόπουλος αναφέρθηκε στις εκδηλώσεις που πραγματοποίησε ο Σύνδεσμος το τελευταίο δωδεκάμηνο, καθώς και σε εκείνες που προγραμματίζει για το επόμενο διάστημα, τονίζοντας μεταξύ άλλων ότι η επιτυχημένη πορεία του ΔΣ ακολουθεί τα βήματα των προηγουμένων αντλώντας από την εμπειρία τους.

Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε η κοπή της πίτας από τον πρόεδρο του Ιδρύματος και τον πρόεδρο του Συνδέσμου, ενώ ακολούθησε η κλήρωση των λαχνών από τη γραμματέα ΔΣ του Ιδρύματος Ωνάση Μαριάννα Μόσχου, τους πρώην προέδρους του Συνδέσμου Τάσο Μπουλμέτη και Ιωάννα Ν. Κονδύλη, καθώς και μέλη του ΔΣ του Συνδέσμου. Οι τυχεροί της βραδιάς κέρδισαν δωροεπιταγές από γνωστή αλυσίδα βιβλιοπωλείων.

Η βραδιά έκλεισε με πολύ χορό και μουσική από τη δεκαετία του '80 και όχι μόνο αλλά και με την ευχή η καινούργια χρονιά να είναι τόσο ξένοιαστη, ζεστή και χαρούμενη όσο η πρωτοχρονιάτικη γιορτή μας.

Η ομάδα των Trashformers ανέλαβε την ψυχαγωγία μας με τραγούδια και χορευτικά νούμερα επί σκηνής

Ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση, Αντώνης Παπαδημητρίου, κόβει την πίτα του Συνδέσμου. Δίπλα του ο πρόεδρος του Συνδέσμου, Θοδωρής Αναγνωστόπουλος

Ο Αντώνης Παπαδημητρίου και ο Θοδωρής Αναγνωστόπουλος ευχήθηκαν στα μέλη του Συνδέσμου τα καλύτερα για τη νέα χρονιά

Ένα KooKoo (Club) έφερε τις ευχές για τη νέα χρονιά

ΓΡΑΦΕΙ Η ΛΗΔΑ ΜΠΟΥΖΑΛΗ

Η χρονιά ξεκίνησε με ένα λαμπερό, κεφάτο πάρτι στις 17 Φεβρουαρίου

Οι Trashformers μας διασκέδασαν με κωμικά σκετσάκια και φάρσες

Τα μέλη του Συνδέσμου συνάντησαν παλιούς γνωστούς, γνώρισαν καινούργια μέλη και αντάλλαξαν ευχές

Μουσική, χορός και τραγούδι στη σκηνή του KooKoo Club

Το πάρτι συνεχίστηκε με χορό και ζεστές συζητήσεις

Οι Trashformers έστησαν μια ολόκληρη παράσταση για να μας ψυχαγωγήσουν

Στα κωμικά σκετς συμμετείχαν με κέφι οι υπότροφοι

Παιχνίδια και φάρσες με τη συμμετοχή των καλεσμένων απογείωσαν τη διάθεση

Τα μέλη του Συνδέσμου στο Λονδίνο οργανώνονται

Τα μέλη του Συνδέσμου που ζουν στο Ηνωμένο Βασίλειο συναντήθηκαν στο Hellenic Centre του Λονδίνου

Για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, τα μέλη του Συνδέσμου Υποτρόφων του Ιδρύματος Ωνάση στο Ηνωμένο Βασίλειο έδωσαν το παρών στην κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας, που διοργανώθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2017 στην καρδιά του Λονδίνου, στο Hellenic Centre. Με τη συμμετοχή περισσότερων από πενήντα ατόμων, alumni και νέων υποτρόφων μαζί με τις/τους συνοδούς τους από όλη την Αγγλία, η βραδιά στέφτηκε από μεγάλη επιτυχία.

Την κοπή της πίτας έκαναν ο πρόεδρος του Συνδέσμου, Θοδωρής Αναγνωστόπουλος, και η Ευαγγελία Χρυσικού, μέλος του ΔΣ του Συνδέσμου

Το κέφι, η ευχάριστη διάθεση και η μεγάλη ανταπόκριση των υποτρόφων απέδειξε πως το εγχείρημα να ενωθούν οι υπότροφοι του Συνδέσμου στο Ηνωμένο Βασίλειο ήταν κάτι παραπάνω από επιτυχές και πως πλέον έχει γίνει θεσμός. Φέτος την κοπή της πίτας έκαναν ο πρόεδρος του Συνδέσμου, Θοδωρής Αναγνωστόπουλος, και η Ευαγγελία Χρυσικού, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου.

Απευθυνόμενος στα μέλη του Συνδέσμου κατά τη διάρκεια της βραδιάς, ο Θοδωρής Αναγνωστόπουλος τόνισε πόσο σημαντικό είναι οι υπότροφοι να μένουν κοντά στην οικογένεια του Συνδέσμου και να συμμετέχουν στις δράσεις του. Η Ευαγγελία Χρυσικού στάθηκε στη σημασία της αλληλοστήριξης, καθώς διανύουμε δύσκολους καιρούς, όπου η ελληνική παροικία δοκιμάζεται, και τόνισε πως όλοι μαζί ως ομάδα αλλά και ο καθένας ατομικά πρέπει να προβάλλει την ελληνική αριστεία και το ήθος του Συνδέσμου στο εξωτερικό.

Παρ' όλο που η διοργάνωση μετράει μόνο δύο χρόνια, με χαρά διαπιστώνουμε πως οι πρώτες φιλίες και νέες συνεργασίες ήδη έχουν αναπτυχθεί μέσα στη χρονιά που πέρασε, ενώ οι πιο έμπειροι υπότροφοι του Συνδέσμου προσφέρουν απλόχερα την καθοδήγησή τους στους νεότερους, που κάνουν τα πρώτα τους βήματα στον εργασιακό και ακαδημαϊκό χώρο.

Ραντεβού του χρόνου στο Λονδίνο...

Πλούσιες δραστηριότητες του Συνδέσμου στη Θεσσαλονίκη

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Η δυναμική παρουσία του Συνδέσμου Υποτρόφων στη Θεσσαλονίκη ενισχύεται παρέχοντας ευκαιρίες για σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των μελών του

Ο θεσμός της κοπής της πρωτοχρονιάτικης βασιλόπιτας συνεχίστηκε και φέτος από τα μέλη του Συνδέσμου Υποτρόφων Ιδρύματος Ωνάση στη Θεσσαλονίκη, στο πλαίσιο της έμπρακτης υποστήριξης της διοίκησης για τις πρωτοβουλίες που πραγματοποιούνται και εκτός Αθηνών.

Τον Σεπτέμβριο του 2015, ο Σύνδεσμος Υποτρόφων του Ιδρύματος Ωνάση εγκαινίασε δυναμικά τη δράση του στη συμπρωτεύουσα με μια εκδρομή στη Βεργίνα, η οποία διοργανώθηκε για τα μέλη του που ζουν και εργάζονται στη Βόρεια Ελλάδα. Στη συνέχεια, ακολούθησε η πρώτη κοπή της βασιλόπιτας των υποτρόφων της Θεσσαλονίκης στις 24 Ιανουαρίου 2016 στο Τελλόγλειο Ίδρυμα, στην οποία παρευρέθηκαν ο πρόεδρος του Συνδέσμου, Θοδωρής Αναγνωστοπούλος, και η υπεύθυνη του Συνδέσμου, Χαρά Σύρου. Οι εκδηλώσεις στην πόλη της Θεσσαλονίκης συνεχίστηκαν στις 13 Νοεμβρίου 2016 με την ιδιαίτερα επιτυχημένη ημερίδα «Η γεωπολιτική δυναμική στην περιοχή της Συρίας: Πολυπολιτισμικό παρελθόν – αιματηρό παρόν», σε συνεργασία με το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, με πρωτοβουλία του υποτρόφου Νίκου Χατζή.

Η κοπή της βασιλόπιτας των υποτρόφων της Θεσσαλονίκης έγινε στις 29 Ιανουαρίου 2017 από τον πρόεδρο του Συνδέσμου, Θοδωρή Αναγνωστοπούλο

Η προθυμία και η ενεργός συμμετοχή των Θεσσαλονικέων υποτρόφων είχαν ως αποτέλεσμα τη διοργάνωση της δεύτερης κατά σειρά κοπής της βασιλόπιτας, την Κυριακή 29 Ιανουαρίου 2017 στη ReHaB Pub, με τη συμμετοχή του προέδρου του Συνδέσμου, Θοδωρή Αναγνωστόπουλου. Στην κοπή της πίτας παρευρέθηκαν περίπου 40 υπότροφοι μαζί με τις/τους συνοδούς τους. Τα φλουριά της βασιλόπιτας κέρδισαν ο υπότροφος Αναστάσιος Αναγνωστόπουλος και ο σύζυγος της υποτρόφου Γαρυφαλλιάς Κατσαβουνίδου. Κάθε φλουρί αντιστοιχούσε σε δωροεπιταγή από γνωστή αλυσίδα βιβλιοπωλείων.

Η εκδήλωση πλαισιώθηκε από γευσιγνωσία μπίρας με τον Τόλη Πατούση, γευσιγνώστη και ζυθοποιό. Ακολούθησε παρουσίαση και δοκιμή έξι ετικετών από τους υποτρόφους, σε σειρά ποιοτικών και γευστικών διακριτικών: «Warsteiner pils» (ξανθιά pilsner), «Chios Fresh Beer» (ξανθιά φρέσκια

Πλούσιες δραστηριότητες του Συνδέσμου στη Θεσσαλονίκη

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

ale), «Konig Ludwigweiss» (weiss), «Corfu special Red» (κόκκινη ale), «Das Schwarze» (μαύρη porter), και «Schlenkerla Marzen» (μαύρη καπνιστή). Επίσης, οι υπότροφοι είχαν την ευκαιρία να διασκεδάσουν με ζωντανή μουσική από το σχήμα Sakis Gallo & George Athanas acoustic duo.

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης, εκφράστηκε η παρότρυνση από τον πρόεδρο του Συνδέσμου να συνεχιστούν οι ενδιαφέρουσες και πολύ επιτυχημένες πρωτοβουλίες από τη Θεσσαλονίκη (όπως κοινές δραστηριότητες πολιτισμικού και κοινωνικού χαρακτήρα), καθώς και να διευρυνθεί η δυναμική παρουσία του Συνδέσμου στη Θεσσαλονίκη σε ποικίλους τομείς, ώστε να αναδειχθούν τα ταλέντα και τα ενδιαφέροντα όλων των μελών του Συνδέσμου.

Ως έμπρακτη απόδειξη της ευχής του προέδρου και της ενεργού συμμετοχής όλων των μελών του Συνδέσμου Υποτρόφων Ιδρύματος Ωνάση Θεσσαλονίκης, και πάντα σε συνεργασία με την κεντρική διοίκηση του Συνδέσμου, η διοργάνωση αντίστοιχων δράσεων ποικίλης θεματικής συνεχίστηκε με τη συναυλία στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης με θέμα «Μουσική της Θεσσαλονίκης: Από τη δυτική λόγια μουσική του 19ου αιώνα στον μεταμοντερνισμό του σήμερα» στις 12 Φεβρουαρίου.

(Ο Γιώργος Αθανασόπουλος είναι μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, διδάκτωρ στη Μουσική Ψυχολογία/Εθνομουσικολογία του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου.)

Η μουσική της Θεσσαλονίκης στις [+]ΗΧΗΣΕΙΣ του Βορρά

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Οι εκδηλώσεις στην πόλη της Θεσσαλονίκης από τον Σύνδεσμο Υποτρόφων Ιδρύματος Ωνάση συνεχίστηκαν με μια συναυλία στην Αίθουσα Μελίνα Μερκούρη του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης στις 12 Φεβρουαρίου 2017. Η συναυλία διοργανώθηκε στο πλαίσιο του θεσμού των Συνηχήσεων, ο οποίος πραγματοποιείται με επιτυχία τα τρία τελευταία χρόνια στην Αθήνα και ήρθε και για πρώτη φορά στη Θεσσαλονίκη. Οι δύο εκδηλώσεις, στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη, συνδέθηκαν θεματικά μέσα από ένα μουσικό «ταξίδι» χωρίς σύνορα. Με αφετηρία την υπέρβαση στη ζωή και την τέχνη, ποιητές και μουσικοί ένωσαν δυνάμεις για να ένα ταξίδι στον χρόνο και στις ιστορίες πόλεων και ανθρώπων. Η συναυλία στη συμπρωτεύουσα είχε θέμα: «Μουσική της Θεσσαλονίκης: Από τη δυτική λόγια μουσική του 19ου αιώνα στον μεταμοντερνισμό του σήμερα».

Τη βραδιά προλόγισαν ο Κώστας Χάρδας (επίκουρος καθηγητής Συστηματικής Μουσικολογίας στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης), ο Χαράλαμπος Λεφάκης (πρόεδρος ΔΣ του Κρατικού Ωδείου Θεσσαλονίκης) και ο υπογράφων. Οι μουσικοί που πλαισίωσαν την εκδήλωση ήταν η μετζοσοπράνο Αγγελική Καθαρίου, υπότροφος του Ιδρύματος Ωνάση, και τα μέλη της ορχήστρας δωματίου Contatempo υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση Βλαδίμηρου Συμεωνίδη: Κωνσταντίνος Καπάνταης (βιολί), Χριστίνα Κατίδου (πιάνο), Κωνσταντίνος Παυλάκος (βιολί), Θανάσης Σουργκούνης (βιόλα) και Ναυσικά Τσάρα (φλάουτο). Τις προγραμματικές δηλώσεις προμήθευσαν οι ίδιοι οι συνθέτες, όπου αυτό ήταν δυνατόν, και οι μουσικολόγοι Ξένια Θεοδωρίδου, Σαβίνα Κωχ και Κώστας Τσούγκρας.

Η αφετηρία αυτού του μουσικού ταξιδιού χωρίς σύνορα ξεκίνησε με το έργο *Die Karthause* του συνθέτη Δημήτριου Λάλα (1848-1911), μαθητή και συνεργάτη του Richard Wagner. Με την εγκατάσταση του Λάλα στη Θεσσαλονίκη, η δυτική λόγια μουσική σταδιακά έγινε μέρος της τοπικής υψηλής κουλτούρας. Στις συνθέσεις του Λάλα ακούγονται ερεθίσματα από τη δυτική κλασική παράδοση, τα οποία ενσωματώνονται ολοένα και πιο ευδιάκριτα στις δομές ενός αναδυόμενου μουσικού ιδιώματος που αγκάλιασε την «ανατολίτικη» αρμονία και μελωδία.

Η μουσική της Θεσσαλονίκης στις [+]ΗΧΗΣΕΙΣ του Βορρά

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Στη συνέχεια, ακούστηκαν τρία έργα του Αιμίλιου Ριάδη (1880-1935): *Salonique, Άφκιαστο κι αστόλιστο και Γαρυφαλλιά*. Ο Αιμίλιος Ριάδης, επίδοξος πρωτοπόρος, εμπνεύστηκε από τη διδασκαλία του Δημήτριου Λάλα και τη μουσική του Debussy και του Ravel, για να αναπτύξει μια εκλεκτική μουσική γλώσσα που αργά αλλά σταθερά κατέκτησε τις αίθουσες συναυλιών, ενώ μεταμόρφωσε και ψυχαγώγησε τις μουσικές προτιμήσεις του ευρύτερου κοινού σε όλη τη Βόρεια Ελλάδα. Με τον γυρισμό του στη Θεσσαλονίκη, συμμετείχε ενεργά στη μουσική ζωή και εκπαίδευση της πόλης, διδάσκοντας στο Κρατικό Ωδείο. Μεταξύ άλλων, διαπότισε τη μουσική του με μουσικά στοιχεία εμπνευσμένα από την τέχνη του δυτικού lied, από αρμονικά στοιχεία του γαλλικού ιμπρεσιονισμού, του ελληνο-οθωμανικού αστικού και λαϊκού τραγουδιού, καθώς και από τη μουσική (τουρκική, σλαβική και σεφαραδίτικη) που άκουγε στην πολυπολιτισμική γενέτειρά του, τη Θεσσαλονίκη.

Στη συνέχεια του πρώτου μέρους ακούστηκε *Το τραγούδι του Μαρσύα* (1931) του Δημήτριου Θέμελη, έργο το οποίο διακατέχεται από έναν συνδυασμό βαθιάς ψυχαγωγικής φορμαλιστικής διάθεσης με μια βιωματική πρόταση αφομοίωσης του ήχου ως διασκέδασης, χαρακτηριστικό που διακρίνει τη μουσική παραγωγή του συνθέτη. Ακολούθησε η *Σονατίνα για φλάουτο* του Κώστα Νικήτα (1940-1989) σε εξαιρετική προσωπική ερμηνεία της Ναυσικάς Τσάρα, ένα έργο από την πρώιμη του περίοδο, το συνθετικό ύφος της οποίας, σύμφωνα με τον συνθέτη και μουσικολόγο Κώστα Τσούγκρα, παραπέμπει σε έναν όψιμο νεοκλασικισμό, όπου οι αυστηρές κλασικές μορφές, οι απλές ρυθμικές αξίες, τα ευδιάκριτα μοτίβα και η μετρική περιοδικότητα συνδυάζονται με μια διάφανη και εύηχη αρμονία που βασίζεται κυρίως στα καθαρά διαστήματα.

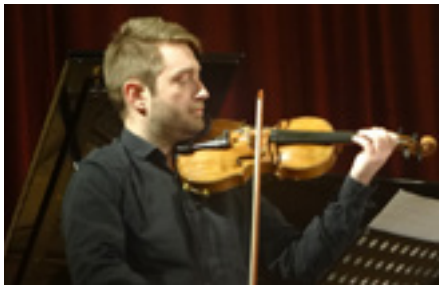
Το πρώτο μέρος έκλεισαν τα *Τέσσερα τραγούδια για μετζοσοπράνο και πιάνο σε ποίηση Κ. Καβάφη* (1956) του Χρήστου Σαμαρά, ενός από τους πιο επιδραστικούς συνθέτες της πόλης λόγω της πλουσιότατης συνθετικής του παραγωγής και του εκπαιδευτικού του έργου. Τα Τέσσερα τραγούδια, ερμηνευμένα άψογα από την Αγγελική Καθαρίου και τη Χριστίνα Κατίδου, έφεραν στο προσκήνιο την

Η μουσική της Θεσσαλονίκης στις [+]ΗΧΗΣΕΙΣ του Βορρά

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

περιγραφή του ίδιου του συνθέτη για τα συγκεκριμένα έργα: το κοινό γέμισε τη διαδρομή του νου και της υπόστασής του με ηχο-γνώσεις, ηχο-εμπειρίες που έδωσαν περιεχόμενο και μορφή στα συναισθήματά τους, εγερμένα από την ποίηση του Καβάφη, με τη δύναμη του λόγου να έρχεται δραματικά σε θέση ή αντίθεση με τις βαθιές πτυχώσεις των νοημάτων των ποιημάτων.

Το δεύτερο μέρος ξεκίνησε με το *Intermedio (Double flame)* (1960) του Μιχάλη Λαπιδάκη, διευθυντή του Εργαστηρίου Σύγχρονης Μουσικής του ΑΠΘ. Το έργο, γραμμένο για βιόλα και βιολί, διακρίνεται από ιδιαίτερο δυναμισμό, τον οποίο ο μουσικολόγος Κώστας Χάρδας θεωρεί αντιπροσωπευτικό των εξπρεσιονιστικών χειρονομιών και της γραμμικής αφηγηματικότητας της μουσικής του συνθέτη. Στη συνέχεια, ο βιολίστας Θανάσης Σουργκούνης έδωσε μια μνημειώδη ερμηνεία στο έργο για σόλο βιόλα *...anD...* (1965) του συνθέτη Δημήτρη Παπαγεωργίου, ενός ιδιαίτερα απαιτητικού έργου, η εσωτερική λειτουργία του οποίου βασίζεται σε μιαν άκρως εγκεφαλική, σχεδόν αυτοαναφορική προσέγγιση. Η σύνθεση ανήκει σε μια σειρά έργων που, τα τελευταία χρόνια, εξερευνούν μια τεχνική διαρκούς επαναδιατύπωσης και διαπλοκής του μουσικού υλικού, η οποία, έχοντας ως αφετηρία απλά δομικά στοιχεία, δημιουργεί πολύπλοκες δομές και αποκαλύπτει συνεχώς νέες προοπτικές και δυνατότητες οργάνωσης της μορφής.

Οι τρεις συνθέτες με τους οποίους ολοκληρώθηκε η εκδήλωση διδάσκουν σύνθεση στο Κρατικό Ωδείο. *Οι 12 παραλλαγές για πιάνο πάνω σε ένα θέμα Ν* (1961) του Κώστα Σιέμπη ήταν ένα έργο με έντονη εσωτερική εκφραστικότητα αλλά απλό στην υφή και στην αρμονία, λόγω του ότι απευθυνόταν σε σπουδαστές της Μέσης Σχολής στο πιάνο. Στη συνέχεια, ακούστηκε το έργο του Κώστα Τσούγκρα *Διαθέσεις για βιολί και πιάνο* (1966), το οποίο ήταν μια προσπάθεια αποτύπωσης πέντε διαφορετικών ψυχικών καταστάσεων –ανησυχία, άγχος, προσμονή, θυμός, ηρεμία– του ίδιου ατόμου. Το έργο αποτελείτο από συνδεόμενα μεταξύ τους έργα-μινιατούρες, εκτελούμενα σε σειρά χωρίς διακοπή, τα οποία αντικατόπτριζαν επιτυχώς τις προαναφερόμενες ψυχικές καταστάσεις μέσω διαφοροποίησης της μουσικής υφής, του χαρακτήρα και της διάρθρωσης των μικρομορφών των έργων, ενώ η φθογγική δομή και ο

Η μουσική της Θεσσαλονίκης στις [+]ΗΧΗΣΕΙΣ του Βορρά

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

μοτιβικός πυρήνας τους παρέμεναν σταθεροί.

Το τελευταίο έργο που ακούστηκε ήταν το *Labirintus for Mezzo Soprano and CD*, έργο 78 του συνθέτη Λεόντιου Χατζηλεοντιάδη (1966), το οποίο ανήκει στην τελευταία περίοδο του συνθέτη, που έχει ως επίκεντρό της τον χώρο της βιομουσικής. Ο λαβύρινθος του νου, όπως ξετυλίγεται στο θεατρικό κείμενο *4.48 Ψύχωση* της Sarah Kane, γίνεται το περιβάλλον, η κανονικότητα («...this is becoming my normality») που προσδιόρισε το μουσικό σκηνικό του έργου. Οι ψυχολογικές μεταλλαγές έδωσαν ζωή στους χαρακτήρες ενός φανταστικού μουσικού θεάτρου, το οποίο έφερε στο προσκήνιο η μοναδική ερμηνεία της Αγγελικής Καθαρίου, αποσπώντας το ενθουσιώδες χειροκρότημα της κατάμεστης Αίθουσας Μελίνα Μερκούρη.

Ενώ οι μέχρι τώρα έρευνες, ημερίδες και συμπόσια του Συνδέσμου είχαν, ως επί το πλείστον, επικεντρωθεί στον βαλκανικό ή και ανατολίτικο χαρακτήρα της πόλης, ήταν πλέον καιρός να αναδειχθεί και ο ευρωπαϊκός της χαρακτήρας στον τομέα της μουσικής σύνθεσης, να αναγνωριστεί η προσφορά των συνθετών της, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, και οι φιλόμουσοι της Θεσσαλονίκης να έρθουν απευθείας σε επαφή με τους συνθέτες της πόλης τους, αρκετοί από τους οποίους τίμησαν την εκδήλωση με την παρουσία τους.

Η Θεσσαλονίκη αποτελεί έναν ζωντανό καλλιτεχνικό χώρο εναπόθεσης ελπίδας και προοπτικής για πολλούς νέους. Είναι ευχή όλων, συνθετών, συντελεστών και, φυσικά, του φιλόμουσου κοινού της συμπρωτεύουσας, η πρωτοβουλία του Συνδέσμου Υποτρόφων Ιδρύματος Ωνάση για μια συναυλία με έργα συνθετών της πόλης να επαναληφθεί και τον επόμενο χρόνο και -γιατί όχι;- να καθιερωθεί ο θεσμός των Συνηχήσεων και στον βορρά.

(Ο Γιώργος Αθανασόπουλος είναι μεταδιδακτορικός ερευνητής στο πεδίο της Εθνομουσικολογίας/Μουσικής Ψυχολογίας στο Τμήμα Μουσικών Σπουδών του ΑΠΘ.)

[+]ΗΧΗΣΕΙΣ 2017: Μια μουσική μονογραφία αφιερωμένη στην Άννα Αχμάτοβα

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΤΙΤΟΣ ΓΟΥΒΕΛΗΣ

Ο Αλέξης Καραϊσκάκης στο βιολοντσέλο

Στα σύνορα του πουθενά βρισκόμουν

Στον τόπο που δεν έχει όνομα...

Α. Αχμάτοβα, «Θάνατος» (1942)

Η έννοια του «συνόρου» στις μέρες μας βρίσκεται στο επίκεντρο μιας βασανιστικής προβληματικής με αιχμηρές προεκτάσεις: οι βίαιες γεωπολιτικές αναδιατάξεις με οδυνηρή συνέπεια μια μείζονα –σε διαστάσεις και σε βάθος– ανθρωπιστική κρίση δεν θα μπορούσαν παρά να προκαλούν κραδασμούς πολλαπλής ανάγνωσης στο πλαίσιο των κοινωνιών όπου εκδηλώνονται, συχνά ως ένα σαρωτικό φαινόμενο. Μιας τέτοιας έντασης συνθήκη είναι αναπόφευκτο να επαναπροσδιορίζει τόσο το βλέμμα μας στη σύγχρονη πραγματικότητα όσο και τον τρόπο μας να προσλαμβάνουμε την ιστορική μνήμη και τη σχέση της με το παρόν.

Αυτήν ακριβώς τη σχέση επιχείρησε να «μεταβολίσει» σε αισθητική απόλαυση η συναυλία που οργάνωσε ο Σύνδεσμος Υποτρόφων για τρίτη συνεχόμενη χρονιά στο πλαίσιο του θεσμού Συνηχήσεις, στη Μικρή Σκηνή της Στέγης στις 6 Φεβρουαρίου, με επίκεντρο τη ζωή της σπουδαίας Ρωσίδας ποιήτριας Άννας Αχμάτοβα και με τον εύγλωττο τίτλο «Μουσικές διαδρομές χωρίς σύνορα». Μια πλειάδα άξιων μουσικών ένωσε τις δυνάμεις της σε ένα πρόγραμμα υψηλών απαιτήσεων, παρουσιάζοντας έργα εμπνευσμένα από την ποίηση και την ταραχώδη ζωή της Αχμάτοβα, επώνυμο που η Άννα Αντρέγιεβνα Γκορένκο (1889–1966) δανείζεται από την ταταρικής καταγωγής προγιαγιά της. «Πέντε άλφα, μια παρατεταμένη κραυγή», γράφει η ίδια.

Φυσιογνωμία μαγνητική, με θυελλώδη συναισθηματική ζωή και με την τραγική της βιογραφία να τροφοδοτεί το ποιητικό της έργο, η Αχμάτοβα υφίσταται τη μοίρα της γενιάς που σπατάλησε τους ποιητές της (η ρήση ανήκει στον Ρομάν

Από αριστερά, ο Γιώργος Μάνδυλας, ο Φαίδων Μηλιάδης, η Νεφέλη Μούσουρα, η Κρυσταλία Γαϊτάνου και ο Αλέξης Καραϊσκάκης

Ο Φαίδων Μηλιάδης και η Νεφέλη Μούσουρα

Η Μάιρα Μηλολιδάκη και ο Άγγελος Λιακάκης

[+]ΗΧΗΣΕΙΣ 2017: Μια μουσική μονογραφία αφιερωμένη στην Άννα Αχμάτοβα

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΤΙΤΟΣ ΓΟΥΒΕΛΗΣ

Η Κρυσταλία Γαϊτάνου στη βιόλα

Γιάκομπσον), ωστόσο καταφέρνει να επιβιώσει μέσα στην τρομοκρατία και τις διώξεις του σταλινικού καθεστώτος και να δημιουργήσει μια γλώσσα απαλλαγμένη από τα βάρη του συμβολισμού και απογυμνωμένη από λυρικές ασάφειες.

Η ποίησή της διατηρεί μιαν απλότητα που ανυψώνει την καθημερινότητα σε μυστήριο εξομολόγησης. Αυτή ακριβώς η πλευρά τού έργου της συναντά την πνευματικότητα του Άγγλου συνθέτη John Tavener (1944–2013) στον κύκλο έξι τραγουδιών για σοπράνο και βιολοντσέλο βασισμένων σε ποιήματα από διαφορετικές περιόδους της ζωής της, που ερμήνευσαν οι υπότροφοι Μάιρα Μηλολιδάκη και Άγγελος Λιακάκης. Κορυφαίος εκπρόσωπος του ρεύματος του «ιερού μινιμαλισμού», ο Tavener, ευθέως επηρεασμένος από τον πλούτο της βυζαντινής μουσικής, αποτυπώνει στα τραγούδια αυτά την αφοπλιστική λιτότητα της ποιητικής γραφής. Η φωνή κινείται συχνά σε ακραίες περιοχές της έκτασής της, με γνήσια εσωτερική δραματικότητα. Οι δύο σολίστες απέδωσαν συγκινητικά την υπερβατικότητα μιας μουσικής που, όπως αξίζει να σημειωθεί, σπάνια παρουσιάζεται επί σκηνής.

Ανάλογης ποιητικότητας υπήρξε και η συνολική δομή του πρώτου μέρους της συναυλίας: η βραδιά ξεκίνησε με το *Κουιντέτο για πιάνο και έγχορδα σε σολ ελάσσονα,* έργο 57 του Ντμίτρι Σοστακόβιτς (1906–1975), αριστοτεχνικά εκτελεσμένο από τον Φαίδωνα Μηλιάδη (στο βιολί), τον Αλέξη Καραϊσκάκη (στο βιολοντσέλο) και τους υποτρόφους Γιώργο Μάνδυλα (επίσης στο βιολί), Κρυσταλία Γαϊτάνου (στη βιόλα) και Νεφέλη Μούσουρα (στο πιάνο). Το έργο, που παρουσιάστηκε για πρώτη φορά τον Νοέμβριο του 1940 στο Ωδείο της Μόσχας με τον Σοστακόβιτς στο πιάνο και το ρωσικό κουαρτέτο Μπετόβεν, έτυχε θερμής υποδοχής και άνοιξε τον δρόμο για την απονομή του βραβείου Στάλιν στον συνθέτη την επόμενη χρονιά. Αμοιβαίος και ειλικρινής θαυμασμός συνέδεε τον Σοστακόβιτς και την Αχμάτοβα. Εκείνη είχε παρευρεθεί στις περισσότερες πρεμιέρες των έργων του. Όταν τελικά συναντήθηκαν το 1961, η Αχμάτοβα έγραψε στο ημερολόγιό της: «Καθίσαμε σε απόλυτη σιωπή επί

[+]ΗΧΗΣΕΙΣ 2017: Μια μουσική μονογραφία αφιερωμένη στην Άννα Αχμάτοβα

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΤΙΤΟΣ ΓΟΥΒΕΛΗΣ

είκοσι λεπτά. Ήταν υπέροχα». Το πρώτο μέρος της συναυλίας ολοκληρώθηκε με ένα εντυπωσιακό (δεξιοτεχνικά και εκφραστικά) σόλο από τον Άγγελο Λιακάκη στο βιολοντσέλο, τη Σερενάτα του H. W. Henze (1926–2012).

Στο δεύτερο μέρος της συναυλίας, συνεπείς ως προς την πρόθεσή τους να προάγουν τη σύγχρονη ελληνική λόγια μουσική, οι Συνηχήσεις παρουσίασαν σε πρώτη εκτέλεση την μονόπρακτη όπερα του Χάρη Βρόντου με τίτλο *Ρέκβιεμ Αχμάτοβα* για σοπράνο, βαρύτονο και σύνολο δωματίου στο οποίο συμμετείχαν οι υπότροφοι Αγγελική Πουλημένου (κόρνο), Γιώργος Μάνδυλας (βιολί), Κρυσταλία Γαϊτάνου (βιόλα), Νεφέλη Μούσουρα (πιάνο), καθώς και ο Αλέξης Καραϊσκάκης (βιολοντσέλο), ο Σπύρος Μουρίκης (κλαρινέτο), ο Φαίδων Μηλιάδης (βιολί) και ο Όσβαλντ Αμιράλης (κοντραμπάσο). Η υπότροφος αρχιμουσικός Ζωή Ζενιώδη, η οποία είχε και τον συντονισμό της εκδήλωσης, ηγήθηκε αυτού του δυναμικού σχήματος.

Στην όπερα του Χάρη Βρόντου, βασισμένη σε λιμπρέτο του Χάρη Βλαβιανού και ποιήματα της Αχμάτοβα, ο βαρύτονος (Σπύρος Κλείσσας) αφηγείται την τραγική ζωή της Ρωσίδας ποιήτριας (Μάιρα Μηλολιδάκη), από τον γάμο της με τον ποιητή Γκουμιλιώφ, την καταδίωξή της από το καθεστώς, την εξόντωση φίλων της, όπως του ποιητή Μαντελστάμ, τον εκτοπισμό του γιου της και την απαγόρευση των ποιημάτων της, ώς τον θάνατό της.

Γράφει ο συνθέτης για την όπερά του: «Η άσκηση ωμής βίας από μια εξουσία που συγκροτήθηκε στο όνομα της ελευθερίας, της ισότητας και της δημοκρατίας, αλλά και της βίας κάθε είδους μηχανισμών εξουσίας, με απασχόλησε στις περισσότερες όπερές μου. Στο *Ρέκβιεμ Αχμάτοβα* περιλαμβάνονται, με τη μορφή στίχων, περιστατικά εξόντωσης, εν ψυχρώ εκτέλεσης, φυλακίσεων και εξορίας ποιητών και καλλιτεχνών που δεν υπάκουσαν τυφλά στο δόγμα του σοσιαλιστικού ρεαλισμού στην τέχνη. Την ίδια περίοδο, καταδικασμένοι ως καλλιτέχνες της παρακμής, εξοντώνονταν, εξορίζονταν και έβλεπαν τα έργα τους να καίγονται ή να απαγορεύονται πολλοί συγγραφείς, μουσικοί

Η υπότροφος πιανίστα Νεφέλη Μούσουρα

Η υψίφωνος Μάιρα Μηλολιδάκη

Ο συνθέτης Χάρης Βρόντος δέχεται τα συγχαρητήρια κοινού και ερμηνευτών

[+]ΗΧΗΣΕΙΣ 2017: Μια μουσική μονογραφία αφιερωμένη στην Άννα Αχμάτοβα

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΤΙΤΟΣ ΓΟΥΒΕΛΗΣ

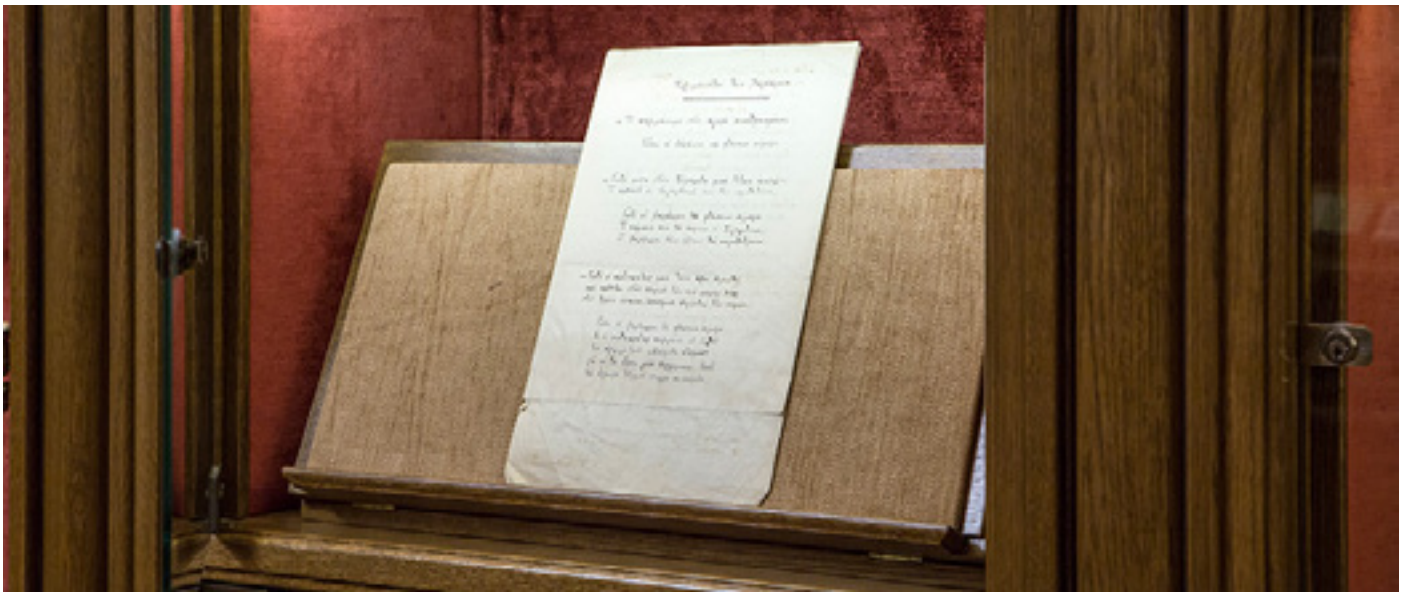
Από αριστερά, η Μάιρα Μηλολιδάκη, ο Όσβαλντ Αμιράλης, η Ζωή Ζενιώδη και ο Σπύρος Κλείσσας

και ζωγράφοι, κυρίως Εβραίοι, από το ναζιστικό καθεστώς στη Γερμανία, την Αυστρία και την Κεντρική Ευρώπη. Σήμερα πια, περίπου έναν αιώνα μετά, γνωρίζουμε ολόκληρη σχεδόν την αλήθεια. Το μόνο που μπορούμε – και πρέπει να κάνουμε– είναι, νομίζω, να αποτρέψουμε την επιστροφή αυτής της βίας που σπρώχνει τον άνθρωπο στον πρωτογονισμό και την απώλεια της αυτοεκτίμησης. Ο τελευταίος στίχος του Ρέκβιεμ *Όλα είναι μόνο τέφρα* μακάρι να μην ξαναγραφτεί από τους σημερινούς ποιητές».

Με τις μουσικές επιλογές, το υψηλό επίπεδο των ερμηνειών και το ήθος των προβληματισμών που προβάλλουν οι Συνηχήσεις προσέφεραν, ακόμη μία φορά, σε όλους μας μια μοναδική καλλιτεχνική εμπειρία αλλά και τροφή για γόνιμη σκέψη.

(Ο Τίτος Γουβέλης είναι πιανίστας, υπεύθυνος προγραμμάτων της Κρατικής Ορχήστρας Αθηνών.)

Δύο μήνες αφιερωμένοι στον Κ. Π. Καβάφη

Το Αρχείο Καβάφη και το Ίδρυμα Ωνάση ανοίγουν τις πόρτες της Ωνασείου Βιβλιοθήκης και αφιερώνουν τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2017 στην ποίηση του Κ. Π. Καβάφη. Πρόκειται για ένα εντατικό πρόγραμμα εκπαιδευτικών δράσεων για όλους, με ελεύθερη είσοδο (τηρείται σειρά προτεραιότητας).

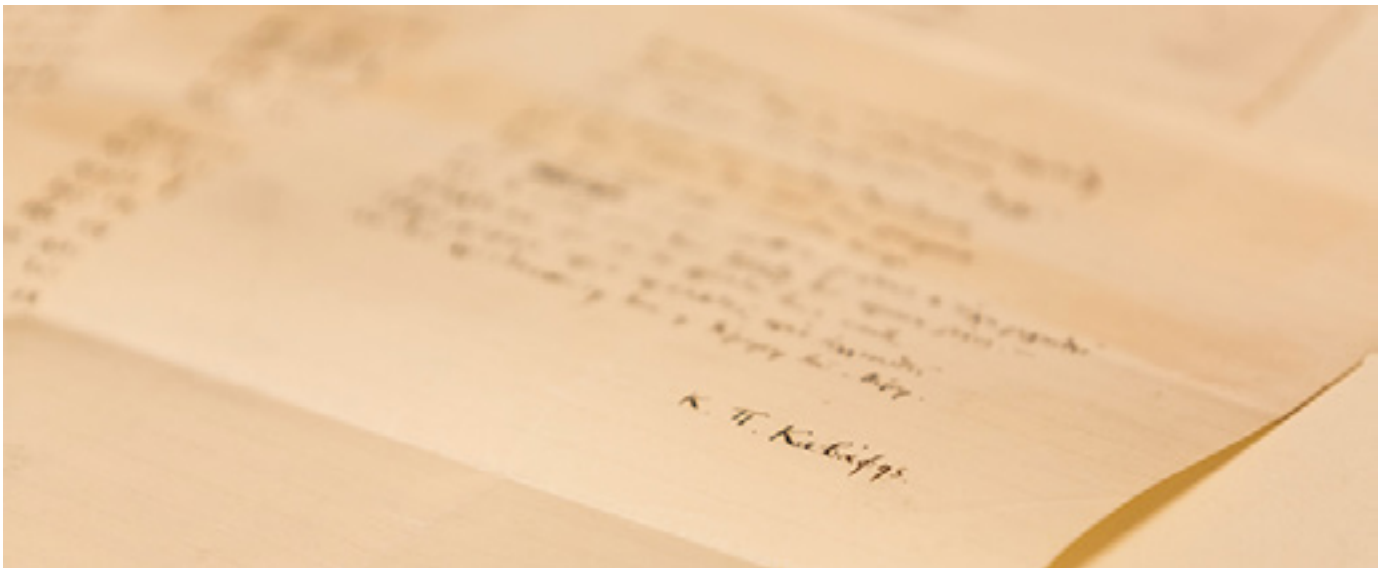

Οι δημοφιλείς διαλέξεις «Κ. Π. Καβάφης» του Αρχείου Καβάφη επιστρέφουν με έναν καινούργιο κύκλο συναντήσεων, που έχει τίτλο: «Επτά ποιήματα, επτά μαθήματα». Κάθε μάθημα του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού προγράμματος θα ξεκινά από την ανάλυση ενός επιλεγμένου ποιήματος του Κ. Π. Καβάφη. «Επάνοδος από την Ελλάδα», «Εν τω Μηνί Αθύρ», «Απολείπειν ο θεός Αντώνιον», «Η Πόλις», «Περιμένοντας τους Βαρβάρους», «Ο Δημάρατος», «Ο Επίσκοπος Πηγάσιος»: αυτά είναι τα επτά ποιήματα που έχουν επιλεγεί για τον φετινό κύκλο. Στόχος των μαθημάτων είναι να φωτίσουν το λογοτεχνικό και πολιτισμικό περιβάλλον στο οποίο γράφτηκαν τα συγκεκριμένα έργα, ώστε κάθε ποίημα να οδηγήσει σε ευρύτερη συζήτηση και συσχέτιση με άλλα έργα, τόσο του Αλεξανδρινού ποιητή όσο και άλλων Ελλήνων και ξένων λογοτεχνών/δημιουργών.

Επίσης, στον χώρο της Ωνασείου Βιβλιοθήκης, και σε σύνδεση με την ενότητα του εκπαιδευτικού κύκλου «Επτά ποιήματα, επτά μαθήματα», το Αρχείο Καβάφη εγκαινιάζει μια σειρά από εντυπωσιακές «performance lectures». Οι εν λόγω «παραστασιακές διαλέξεις» θα εξετάσουν τη σχέση ανάμεσα στο καβαφικό έργο, την έρευνα γύρω από αυτό, αλλά και την ατομική εμπειρία της ανάγνωσης, μέσα από μια πρωτοποριακή συνύπαρξη ποίησης και παράστασης. Κάθε διάλεξη θα έχει ως αφετηρία της ένα συγκεκριμένο ποίημα του Κ. Π. Καβάφη, όμως θα συνεχίζει τη «διαδρομή» της πλέκοντας την έρευνα με το επιχείρημα, τη συγκίνηση, τη συμμετοχή και την παράσταση.

Οι εκπαιδευτικοί κύκλοι «Επτά ποιήματα, επτά μαθήματα» και «Παραστασιακές διαλέξεις» απευθύνονται σε όλους -μυημένους και μη στην ποίηση του Κ. Π. Καβάφη-, ανοίγοντας νέες οδούς προσέγγισης στο έργο του Αλεξανδρινού ποιητή.

Δύο μήνες αφιερωμένοι στον Κ. Π. Καβάφη

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1. «Επτά ποιήματα, επτά μαθήματα»

Ωνάσειος Βιβλιοθήκη (Λεωφόρος Αμαλίας 56)

Σάββατο 1 Απριλίου 2017: «Η Επάνοδος από την Ελλάδα». Συντελεστής: Μιχάλης Χρυσανθόπουλος, καθηγητής Γενικής και Συγκριτικής Γραμματολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Σάββατο 8 Απριλίου 2017: «Ο Δημάρατος». Συντελεστής: Γιάννης Παπαθεοδώρου, αναπληρωτής καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Σάββατο 22 Απριλίου 2017: «Απολείπειν ο θεός Αντώνιον». Συντελεστής: Χριστίνα Ντουνιά, καθηγήτρια Νεοελληνικής Φιλολογίας, ΕΚΠΑ.

Σάββατο 29 Απριλίου 2017: «Η Πόλις». Συντελεστής: Βασίλης Κολώνας, καθηγητής Ιστορίας της Αρχιτεκτονικής, Τμήμα Αρχιτεκτόνων, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Σάββατο 6 Μαΐου 2017: «Περιμένοντας τους Βαρβάρους». Συντελεστής: Μαρία Μπολέτση, επίκουρη καθηγήτρια Συγκριτικής Γραμματολογίας, Πανεπιστήμιο του Λέιντεν.

Σάββατο 13 Μαΐου 2017: «Εν τω Μηνί Αθύρ». Συντελεστής: Τάκης Καγιαλής, καθηγητής Νεοελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

Σάββατο 20 Μαΐου 2017: «Συμεών». Συντελεστής: Ευγενία Σηφάκη, λέκτορας Θεωρίας της Λογοτεχνίας, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

2. Παραστασιακές Διαλέξεις

Ωνάσειος Βιβλιοθήκη (Λεωφόρος Αμαλίας 56)

Τετάρτη 12 Απριλίου 2017: «Μύρης: Μια παραστασιακή διάλεξη για το θρήνο και τη φιλία». Παρουσίαση: Μάριος Χατζηπροκοπίου, υποψήφιος διδάκτορας Σπουδών Επιτέλεσης, Πανεπιστήμιο του Aberystwyth.

Τετάρτη 26 Απριλίου 2017: «Μέρες: Μια παραστασιακή διάλεξη για την αυτοβιογραφία και το ημερολόγιο». Παρουσίαση: Θοδωρής Χιώτης, φιλόλογος, project manager Αρχείου Καβάφη / Ιδρύματος Ωνάση.

Τετάρτη 10 Μαΐου 2017: «Τρώες: Μια παραστασιακή διάλεξη για τον ύπνο, την απώλεια, τον χρόνο και τη διάρκεια». Παρουσίαση: Δημήτρης Παπανικολάου, αναπληρωτής καθηγητής Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Οξφόρδης, επιστημονικός σύμβουλος Αρχείου Καβάφη / Ιδρύματος Ωνάση.

Τετάρτη 17 Μαΐου 2017: «Inventions: Μια παραστασιακή διάλεξη για τον μελοποιημένο Καβάφη / Μια μουσική παράσταση 14 Inventions του Δημήτρη Μητρόπουλου». Παρουσίαση: Άννα Παγκάλου (μετζοσοπράνο), Νικόλας Τσαλίκης (πιάνο).

Το Ίδρυμα Ωνάση στηρίζει τη συμμετοχή μαθητών στις Επιστημονικές Ολυμπιάδες και το 2017

Αναμνηστική ομαδική φωτογραφία από την εκδήλωση βράβευσης των μαθητών που διακρίθηκαν στις Επιστημονικές Ολυμπιάδες. Διακρίνονται, από αριστερά, η διευθύντρια επικοινωνίας του Ιδρύματος, Αφροδίτη Παναγιωτάκου, ο υπουργός Παιδείας Κώστας Γαβρόγλου, η γραμματέας του ΔΣ του Ιδρύματος, Μαριάννα Μόσχου, και η διευθύντρια του Ιδρύματος, Έφη Τσιότσιου

Το Ίδρυμα Ωνάση θα συνεχίσει να στηρίζει και το 2017 τους Έλληνες μαθητές και τους συνοδούς καθηγητές τους που θα συμμετάσχουν στις Διεθνείς ή Βαλκανικές Επιστημονικές Ολυμπιάδες. Σε αυτήν τη σημαντική ανακοίνωση προέβη η γραμματέας ΔΣ του Ιδρύματος Ωνάση Μαριάννα Μόσχου, παρουσία του υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων Κώστα Γαβρόγλου, σε εκδήλωση που πραγματοποίησε το Ίδρυμα Ωνάση στις 30 Ιανουαρίου 2017 στον χώρο της Ωνασείου Βιβλιοθήκης. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε προς τιμήν των είκοσι τεσσάρων μαθητών οι οποίοι κατάφεραν να διακριθούν στις Επιστημονικές Ολυμπιάδες το 2016 κατακτώντας μετάλλιο ή εύφημο μνεία.

«Αυτό που ξεκίνησε το Ίδρυμα Ωνάση, δύο χρόνια πριν, δεν τελείωσε. Και το 2017 θα είμαστε εδώ. Και το 2017 το Ίδρυμα Ωνάση βοηθώντας και την Πολιτεία σε δύσκολες ώρες και εποχές θα χρηματοδοτήσει τη συμμετοχή των άριστων μαθητών στις Διεθνείς ή Βαλκανικές Επιστημονικές Ολυμπιάδες. Ελπίζουμε και οι νέοι μαθητές να αναγνωριστούν, ελπίζουμε και εκείνοι να αναδειχθούν, και όλοι μαζί να νιώσουμε περήφανοι που η Ελλάδα πηγαίνει μπροστά», δήλωσε η Μαριάννα Μόσχου. Απευθυνόμενη στους νικητές μαθητές τόνισε: «Μας συγκινήσατε πολύ με τα επιτεύγματά σας. Μας κάνατε υπερήφανους, όπως κάνατε υπερήφανους τους δασκάλους και τους γονείς σας. Είναι μεγάλη ικανοποίηση για όλους μας να ακούγεται η Ελλάδα στο εξωτερικό, μέσα από τέτοιες επιτυχίες. Αυτός είναι και ο στόχος του Ιδρύματος Ωνάση: να απελευθερώνει δυνάμεις στην κοινωνία, δίνοντας τα εφόδια σε όσους μπορούν και θέλουν να επιτύχουν τον στόχο τους».

Από την πλευρά του, ο υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων Κώστας Γαβρόγλου τόνισε στον χαιρετισμό του: «Θεώρησα αυτονόητο καθήκον μου να βρίσκομαι σήμερα εδώ, και σε αυτό το πλαίσιο θα ήθελα να ευχαριστήσω το Ίδρυμα Ωνάση για αυτή την πρωτοβουλία. Θα ήθελα να μοιραστώ τη δική μου εμπειρία που έχω αποκομίσει από τα πανεπιστήμια όλα αυτά τα χρόνια, ως ακαδημαϊκός. Από την εμπειρία μου, λοιπόν, θεωρώ ότι το επίπεδο των

Τα ΜΜΕ κάλυψαν την εκδήλωση βράβευσης και μίλησαν με τους νικητές μαθητές

Η διευθύντρια επικοινωνίας του Ιδρύματος Αφροδίτη Παναγιωτάκου αναφέρθηκε στο έργο του Ιδρύματος Ωνάση στον τομέα της Παιδείας

Η Μαριάννα Μόσχου ανακοίνωσε ότι το Ίδρυμα θα συνεχίσει και το 2017 να υποστηρίζει τη συμμετοχή των μαθητών στις Επιστημονικές Ολυμπιάδες

Το Ίδρυμα Ωνάση στηρίζει τη συμμετοχή μαθητών στις Επιστημονικές Ολυμπιάδες και το 2017

Το Ίδρυμα Ωνάση γέμισε με νεανικά χαμόγελα επιτυχίας

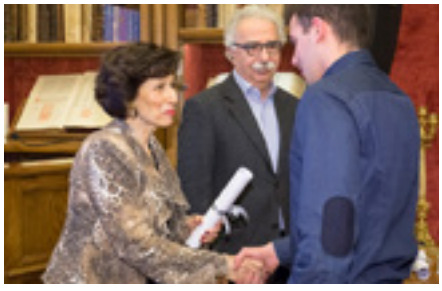
Ελλήνων φοιτητών είναι πολύ υψηλό. Και αυτό δεν συμβαίνει γιατί στο DNA μας έχουμε κάτι που μας βοηθά να είμαστε τόσο καλοί. Η επιτυχία οφείλεται στα σχολεία μας, που, παρά τις απίστευτες ελλείψεις και τα προβλήματα, εξακολουθούν να έχουν κάτι που βοηθά να δημιουργηθεί μια άλλη Ελλάδα. Γιατί αυτή είναι η άλλη Ελλάδα», ανέφερε ο υπουργός, ενώ, απευθυνόμενος στους μαθητές που διακρίθηκαν το 2016 στις Επιστημονικές Ολυμπιάδες, επισήμανε:

«Ανάμεσα στα βιβλία της Ωνασείου Βιβλιοθήκης μπορείτε να δείτε ανοιχτό ένα βιβλίο του Χρύσανθου Νοταρά [σ.σ. *Εισαγωγή εις τα Γεωγραφικά* και Σφαιρικά, 1716]. Ήταν ιερωμένος του 18ου αιώνα και ήταν από τους πρώτους ανθρώπους που έφεραν τις νέες επιστημονικές ιδέες στον ελλαδικό χώρο. Στα χρόνια πριν από την ελληνική Επανάσταση, δεν ήταν και σίγουρο ότι αυτές οι ιδέες θα μπορούσαν να μεταδοθούν στη χώρα μας. Βλέπετε, όμως, ότι ιερωμένοι που ήταν διανοούμενοι, οι λόγιοι της εποχής, άρχισαν να φέρνουν σιγά σιγά αυτές τις νέες ιδέες της Φυσικής, της Χημείας και των άλλων επιστημών στα σχολεία μας, και αυτό σημαίνει ότι έχουμε μια παράδοση: ότι οι λόγιοί μας, αυτοί που είναι καλύτεροι, οι άριστοι, όπου και να είναι, πάντοτε επανέρχονται στον τόπο τους είτε με τη φυσική τους παρουσία είτε με την αρωγή τους. Είμαι σίγουρος, λοιπόν, ότι και εσείς θα έχετε σημείο αναφοράς τον τόπο που σας έκανε να είστε αυτό που είστε».

Τέλος, η διευθύντρια επικοινωνίας του Ιδρύματος Ωνάση Αφροδίτη Παναγιωτάκου αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, στο πολυετές έργο του Ιδρύματος Ωνάση στον τομέα της Παιδείας: «Χιλιάδες υπότροφοι, υποστήριξη της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης σε όλην τη χώρα, έμφαση στην Ειδική Αγωγή, υποστήριξη των Ελληνικών Σπουδών σε όλον τον κόσμο. Υποστήριξη της εκπαίδευσης και της γνώσης ως αγωγών παιδείας -γιατί η γνώση αποκτά δύναμη ωφέλιμη για την κοινωνία όταν συνδέεται με την παιδεία, όταν οι επιστήμονες είναι και πολίτες. Το Ίδρυμα Ωνάση στηρίζει την Παιδεία, τον Πολιτισμό και την Υγεία ως οχήματα κοινωνικής αλληλεγγύης,

Ο υπουργός Παιδείας Κώστας Γαβρόγλου χαιρέτισε την τιμητική εκδήλωση

Η γραμματέας του ΔΣ του Ιδρύματος Μαριάννα Μόσχου βραβεύει έναν από τους επιτυχόντες

Ο υπουργός Παιδείας συγχαίρει μία από τις μαθήτριες που διακρίθηκαν

Το Ίδρυμα Ωνάση στηρίζει τη συμμετοχή μαθητών στις Επιστημονικές Ολυμπιάδες και το 2017

Οι μαθητές που διακρίθηκαν και οι συνοδοί καθηγητές τους συγκεντρώθηκαν στην Ωνάσειο Βιβλιοθήκη για την τιμητική εκδήλωση

αναλαμβάνοντας την ευθύνη που του αναλογεί στην υποστήριξη της Πολιτείας, ώστε να συμβάλλουμε στη διαμόρφωση δημοκρατικών και ανοικτών κοινωνιών. Σε καιρούς κρίσης, το όραμα, οι στόχοι, το όνειρο δεν επιδέχονται εκπτώσεις. Αντίθετα, το όνειρο γίνεται πιο δυνατό. Πρέπει να γίνεται πιο δυνατό. Οι μαθητές που είναι σήμερα εδώ, οι δάσκαλοι και οι γονείς τους, εκπροσωπούν την Ελλάδα στα καλύτερά της».

Υπενθυμίζεται ότι, στις φετινές Διεθνείς ή Βαλκανικές Επιστημονικές Ολυμπιάδες, με την υποστήριξη του Ιδρύματος Ωνάση, συμμετείχαν 57 μαθητές και 22 συνοδοί καθηγητές, ενώ 24 μαθητές κατάφεραν να διακριθούν αποσπώντας μετάλλιο (χρυσό, αργυρό, χάλκινο) ή εύφημο μνεία. Συνολικά στα 2 χρόνια, με την αρωγή του Ιδρύματος Ωνάση, σημειώθηκαν 103 μαθητικές συμμετοχές και 44 συμμετοχές καθηγητών-συνοδών στις Διεθνείς ή Βαλκανικές Επιστημονικές Ολυμπιάδες.

Οι 24 μαθητές που τιμήθηκαν:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

1. Γαβριλόπουλος Γεώργιος, 57η Διεθνής Μαθηματική Ολυμπιάδα (Χάλκινο Μετάλλιο) και 33η Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα (Αργυρό Μετάλλιο).

2. Γεωργιάδης Βασίλειος, 57η Διεθνής Μαθηματική Ολυμπιάδα (Εύφημος Μνεία) και 33η Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα (Χάλκινο Μετάλλιο).

3. Διγαλάκη Κορίνα, 57η Διεθνής Μαθηματική Ολυμπιάδα (Εύφημος Μνεία).

4. Κοτσόβολης Γεώργιος, 33η Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα (Χάλκινο Μετάλλιο).

5. Λιγνός Ορέστης, 20ή Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα Νέων (Χάλκινο Μετάλλιο).

6. Λώλας Δημήτριος, 20ή Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα Νέων (Χρυσό Μετάλλιο).

7. Μελάς Δημήτριος, 33η Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα (Χάλκινο Μετάλλιο).

8. Μηλιώρη Ειρήνη, 20ή Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα Νέων (Αργυρό Μετάλλιο).

9. Μισιακός Παναγιώτης, 57η Διεθνής Μαθηματική Ολυμπιάδα (Εύφημος Μνεία) και 33η Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα (Χάλκινο Μετάλλιο).

10. Πλοιαρίδης Ορφέας, 20ή Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα Νέων (Χάλκινο Μετάλλιο).

11. Τσαταλμπασίδης Ορέστης, 20ή Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα Νέων (Χάλκινο Μετάλλιο).

12. Τσιάμης Ραφαήλ, 57η Διεθνής Μαθηματική

Το Ίδρυμα Ωνάση στηρίζει τη συμμετοχή μαθητών στις Επιστημονικές Ολυμπιάδες και το 2017

Ολυμπιάδα (Χάλκινο Μετάλλιο) και 33η Βαλκανική Μαθηματική Ολυμπιάδα (Αργυρό Μετάλλιο).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ

13. Κετσετσίδης Ραφαήλ, Διεθνής Βαλκανιάδα Πληροφορικής 2016 (Χάλκινο Μετάλλιο).

14. Μαρκόπουλος Πέτρος, Διεθνής Βαλκανιάδα Πληροφορικής Νέων 2016 (Χάλκινο Μετάλλιο).

15. Πίπης Χαρίλαος, Διεθνής Βαλκανιάδα Πληροφορικής 2016 (Χάλκινο Μετάλλιο).

16. Ροντογιάννης Αριστοφάνης, Διεθνής Ολυμπιάδα Πληροφορικής (Χάλκινο Μετάλλιο) και Διεθνής Βαλκανιάδα Πληροφορικής 2016 (Αργυρό Μετάλλιο).

17. Ροντογιάννης Δημήτρης, Διεθνής Βαλκανιάδα Πληροφορικής Νέων 2016 (Εύφημος Μνεία) και International Tournament in Informatics (Χάλκινο Μετάλλιο).

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

18. Βαλμάς Αντώνης, 10η Διεθνής Ολυμπιάδα Αστρονομίας - Αστροφυσικής (Χάλκινο Μετάλλιο).

19. Βογιατζής Γιάννης, 10η Διεθνής Ολυμπιάδα Αστρονομίας Αστροφυσικής (Εύφημος Μνεία).

20. Παπαχατζάκης Γεώργιος, 10η Διεθνής Ολυμπιάδα Αστρονομίας - Αστροφυσικής (Χάλκινο Μετάλλιο).

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΒΙΟΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

21. Κουτουράτσας Τηλέμαχος, 27η Διεθνής Ολυμπιάδα Βιολογίας (Χάλκινο Μετάλλιο).

22. Λασκαράτος Αχιλλέας, 27η Διεθνής Ολυμπιάδα Βιολογίας (Χάλκινο Μετάλλιο).

23. Τσάμπρας Θοδωρής, 27η Διεθνής Ολυμπιάδα Βιολογίας (Εύφημος Μνεία).

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

24. Κίτσιος Παναγιώτης, 47η Διεθνή Ολυμπιάδα Φυσικής 2016 (Εύφημος Μνεία).

Οι Πρόεδροι Ελλάδας και Ιταλίας στην Ωνάσειο Βιβλιοθήκη

Από αριστερά ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση Αντώνης Παπαδημητρίου, ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος και ο Πρόεδρος της Ιταλικής Δημοκρατίας Sergio Mattarella στην Ωνάσειο Βιβλιοθήκη

Την Ωνάσειο Βιβλιοθήκη επισκέφθηκαν στις 18 Ιανουαρίου 2017 ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος και ο Πρόεδρος της Ιταλικής Δημοκρατίας Sergio Mattarella, στο πλαίσιο της επίσημης επίσκεψης του Ιταλού Προέδρου στην Ελλάδα. Η Ωνάσειος Βιβλιοθήκη αποτέλεσε έναν από τους πολύ σημαντικούς πολιτιστικούς σταθμούς της χώρας που ξεχώρισε για να επισκεφτεί ο Ιταλός Πρόεδρος κατά τη διάρκεια της παραμονής του στη χώρα μας.

Τους δύο ηγέτες υποδέχθηκε ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση Αντώνης Παπαδημητρίου, συνοδευόμενος από τη Μαριάννα Μόσχου, γραμματέα ΔΣ του Ιδρύματος Ωνάση, και την Αφροδίτη Παναγιωτάκου, διευθύντρια επικοινωνίας του Ιδρύματος Ωνάση.

«Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για εμάς το γεγονός ότι σας υποδεχόμαστε στη Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ωνάση, η οποία αποτελεί ζωντανή απόδειξη των άρρηκτων πολιτιστικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας. Η επιλογή σας να επισκεφτείτε την Ωνάσειο Βιβλιοθήκη, μια βιβλιοθήκη προσβάσιμη και ανοιχτή, υπογραμμίζει τη σημασία του ιστορικού και πνευματικού της μεγέθους. Σήμερα, ο El Greco και ο Θεόφιλος Πουλάκης από τη βενετοκρατούμενη Κρήτη, των οποίων έργα κοσμούν τους τοίχους της Βιβλιοθήκης, οι εκδόσεις των Ιταλών σοφών της Αναγέννησης και η γειτονική Πύλη του Αδριανού καταδεικνύουν την ιστορική συνέχεια των δεσμών μας», είπε καλωσορίζοντας τους δύο ηγέτες ο Αντώνης Παπαδημητρίου. Και έκλεισε τον χαιρετισμό του με τα λόγια του στρατηγού, αυτοκράτορα και ουμανιστή Μάρκου Αυρηλίου: «“Πεποίηκά τι κοινωνικῶς; οὐκοῦν ὠφέλημαι”, που σημαίνει: “Είμαι ωφελημένος όταν κάνω κάτι για το κοινωνικό σύνολο”. Το Ίδρυμα Ωνάση σάς ευχαριστεί για την παρουσία σας, η οποία μας ενθαρρύνει να καλλιεργήσουμε την κοινή ουμανιστική μας κληρονομιά, που αποτελεί και τη βάση της Ενωμένης Ευρώπης».

Από την πλευρά του, ο Προέδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπης Παυλόπουλος ευχαρίστησε την Ωνάσειο Βιβλιοθήκη για τη φιλοξενία και σχολίασε τα λόγια του Αντώνη Παπαδημητρίου επισημαίνοντας ότι η φράση

Η διευθύντρια επικοινωνίας του Ιδρύματος Αφροδίτη Παναγιωτάκου υποδέχεται τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Ξενάγηση των δύο Προέδρων στην Ωνάσειο Βιβλιοθήκη από τον Πρόεδρο του Ιδρύματος

Οι Πρόεδροι Ελλάδας και Ιταλίας στην Ωνάσειο Βιβλιοθήκη

Ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Αντώνης Παπαδημητρίου υποδέχεται τους Προέδρους Ιταλίας και Ελλάδας

αυτή του Μάρκου Αυρηλίου «είναι από τις πιο συνοπτικές εκφράσεις της έννοιας του δημόσιου συμφέροντος».

Απευθύνοντας τον δικό του χαιρετισμό, ο Πρόεδρος της Ιταλικής Δημοκρατίας Sergio Mattarella ανέφερε: «Θα ήθελα και εγώ να σας ευχαριστήσω για τη φιλοξενία, καθώς και να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Προκόπη Παυλόπουλο, που με συνοδεύει σε αυτή την ξενάγηση στην Ωνάσειο Βιβλιοθήκη, η πολιτιστική συμβολή της οποίας είναι ιδιαίτερα σημαντική. Γνωρίζουμε ότι οι σχέσεις ανάμεσα στην Ελλάδα και την Ιταλία ήταν ανέκαθεν άρρηκτες σε πολλά επίπεδα - σε επίπεδο πολιτικό, οικονομικό, τουριστικό, αλλά κυρίως σε επίπεδο πολιτιστικό. Ο πολιτισμός μάς ένωνε πάντα και θα μας ενώνει και στο μέλλον».

Ακολούθησε ξενάγηση των δύο Προέδρων στη Βιβλιοθήκη και συγκεκριμένα στο τμήμα «Ουμανισμός - Αναγέννηση» από τον αρχιτέκτονα, ιστορικό βιβλίου και επιστημονικό σύμβουλο της Ωνασείου Βιβλιοθήκης, Κωνσταντίνο Στάικο, ο οποίος παρουσίασε αρχέτυπες και παλαίτυπες εκδόσεις από έργα της ελληνικής γραμματείας και τις λατινικές μεταφράσεις τους. Πρόκειται για βιβλία που τυπώθηκαν αποκλειστικά στην Ιταλία -στη Ρώμη, το Μιλάνο, τη Βενετία και τη Φλωρεντία- και φανερώνουν τις στενές πνευματικές σχέσεις που καλλιέργησαν Έλληνες και Ιταλοί λόγιοι, έχοντας αποκλειστικό σκοπό να αναδείξουν τα επιτεύγματα του αρχαίου ελληνικού και του ρωμαϊκού πνεύματος.

Οι Πρόεδροι Ελλάδας και Ιταλίας είχαν την ευκαιρία να δουν από κοντά, μεταξύ άλλων, την πρώτη έκδοση των *Απάντων* του Ομήρου (Φλωρεντία, 1482 - 1483), την *Ανθολογία* του Μάξιμου Πλανούδη (έκδοση του Ιανού Λάσκαρη, χρηματοδοτημένη από τον Πέτρο των Μεδίκων, Φλωρεντία, 1494), το *Ύμνοι και Επιγράμματα* του Μιχαήλ Μαρούλλου Ταρχανιώτη (Φλωρεντία, 1497) και το *Μέγα Ἐτυμολογικὸν,* το οποίο αποτελεί τον παρθενικό καρπό του πρώτου ελληνικής ιδιοκτησίας τυπογραφείου στη Βενετία (Ζαχαρίας Καλλιέργης - Νικόλαος Βλαστός, 1499).

Ο Πρόεδρος της Ιταλικής Δημοκρατίας συνοδευόταν από τον υφυπουργό Εξωτερικών και Διεθνούς Συνεργασίας της Ιταλίας Vincenzo Amendola, καθώς και από τον πρέσβη της Ιταλίας στην Αθήνα Luigi Efisio Marras.

Ένας κόσμος συναισθημάτων: Αρχαία Ελλάδα 700 π.Χ. - 200 μ.Χ.

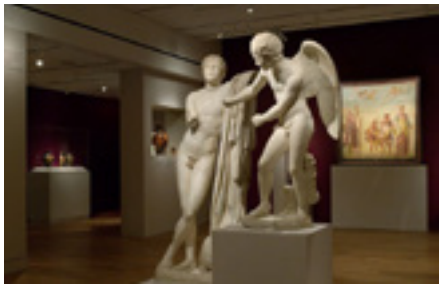
Η έκθεση συνοδεύτηκε από πλήρως εικονογραφημένο κατάλογο με μελέτες λαμπρών επιστημόνων

Η *Ιλιάδα* ξεκινάει με τη λέξη «μῆνιν» («οργή»). Ο Αιγέας πέφτει συντετριμμένος από το Σούνιο, όταν αντικρίζει τα μαύρα πανιά στο πλοίο που μεταφέρει τον Θησέα από την Κρήτη. Η Αντιγόνη φωνάζει ότι δεν γεννήθηκε για να μισεί, αλλά για να αγαπά μαζί με άλλους, ενώ η Ιοκάστη ρωτάει τον Οιδίποδα: «Ποιος άντρας δεν ονειρεύτηκε να κοιμηθεί με τη μητέρα του;». Αν ο αρχαίος κόσμος είναι ο κόσμος της λογικής και του μέτρου της νόησης, είναι παράλληλα και ο κόσμος των συναισθημάτων. Από τις 9 Μαρτίου, το Ωνάσειο Πολιτιστικό Κέντρο της Νέας Υόρκης φωτίζει αυτό το εν πολλοίς αθέατο σύμπαν παρουσιάζοντας την πρωτοποριακή έκθεση «Ένας κόσμος συναισθημάτων: Αρχαία Ελλάδα, 700 π.Χ. - 200 μ.Χ.».

Άγαλμα μειδιώντος Κούρου από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Η έκθεση, που θα λειτουργεί έως τις 24 Ιουνίου 2017, συγκεντρώνει περισσότερα από 130 εκθέματα από τα σπουδαιότερα μουσεία του κόσμου, όπως το Μουσείο της Ακρόπολης, το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Ελλάδας, το Μουσείο του Λούβρου, το Βρετανικό Μουσείο και τα Μουσεία του Βατικανού. Στόχος της είναι να διερευνήσει τις ιδέες και τις συμπεριφορές των ανθρώπων της κλασικής αρχαιότητας σχετικά με τα συναισθήματα, καθώς και τους τρόπους αποτύπωσής τους.

Μαρμάρινος Έρωτας από το Μουσείο του Λούβρου σε πρώτο πλάνο

Αγγεία, γλυπτά, θεατρικές μάσκες, φυλακτά, νομίσματα, αναθήματα, καθώς και πολλά άλλα έργα τέχνης, η δημιουργία των οποίων εκτείνεται από τις αρχές του 7ου αι. π.Χ. μέχρι και τον 2ο αι. μ.Χ., περιλαμβάνονται στα εκθέματα της μοναδικής αυτής έκθεσης. Πολλά από αυτά παρουσιάζονται για πρώτη φορά στις ΗΠΑ και ορισμένα ταξιδεύουν για πρώτη φορά εκτός ελληνικών συνόρων. Στο σύνολό τους, τα εκθέματα μας δίνουν την ευκαιρία να αναστοχαστούμε τον ρόλο των συναισθημάτων στην προσωπική, κοινωνική και πολιτική ζωή, ενώ παράλληλα συνδράμουν στην προώθηση του σχετικά νέου τομέα της ιστορίας των συναισθημάτων.

Η θυσία της Ιφιγένειας απεικονίζεται σε νωπογραφία του 62 79 μ.Χ. από το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Νάπολης

Όπως ανέφερε ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση Αντώνης Παπαδημητρίου, «Η έκθεση "Ένας κόσμος συναισθημάτων" και τα προγράμματα που τη συνοδεύουν είναι δυναμικές εκφράσεις της αποστολής του Ιδρύματος Ωνάση: της στήριξης εκπαιδευτικών και πολιτιστικών πρωτοβουλιών ως μέσων για

Ένας κόσμος συναισθημάτων: Αρχαία Ελλάδα 700 π.Χ. - 200 μ.Χ.

Πλήθος επισήμων τίμησε με την παρουσία του τα εγκαίνια της έκθεσης

την επίτευξη κοινωνικής συνοχής. Η έκθεση δεν αποτελεί μόνο μια σπάνια και αναστοχαστική θεματική συλλογή από όμορφα και συναρπαστικά αντικείμενα του αρχαίου κόσμου, αλλά και κάτι παραπάνω: αποτελεί συμβολή στη βαθύτερη κατανόηση της καθημερινής μας πραγματικότητας. Είμαστε βαθιά ευγνώμονες στους διακεκριμένους επιμελητές για αυτήν τη σημαντική έκθεση και τον αποκαλυπτικό της κατάλογο».

Από την πλευρά της, η Αμάλια Κοσμετάτου, εκτελεστική διευθύντρια και διευθύντρια πολιτιστικών προγραμμάτων του Ιδρύματος Ωνάση στις ΗΠΑ, σημείωσε: «Χάρις στην εκπληκτική δουλειά των επιμελητών, η έκθεση θα συνεισφέρει σημαντικά στην επιστημονική έρευνα, ενώ συγχρόνως θα φέρει το κοινό σε επαφή με αντικείμενα τα οποία έχουν ακόμη τη δύναμη να συναρπάζουν και να ενθουσιάζουν, πάνω από 2.000 χρόνια μετά τη δημιουργία τους».

Επιμελητές της έκθεσης είναι: ο Άγγελος Χανιώτης, καθηγητής Αρχαίας Ιστορίας και Κλασικών Σπουδών του Ινστιτούτου Ανώτατων Σπουδών (Πρίνστον) και μέλος του ΔΣ του Θυγατρικού Ιδρύματος Ωνάση στις ΗΠΑ· ο Νικόλαος Καλτσάς, επίτιμος διευθυντής στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο της Ελλάδας, και ο Ιωάννης Μυλωνόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής Αρχαίας Ελληνικής Τέχνης και Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια.

Η έκθεση συνοδεύεται από έναν πλήρως εικονογραφημένο κατάλογο, ο οποίος περιλαμβάνει μελέτες λαμπρών επιστημόνων ανάμεσά τους, ο David Konstan και ο Joseph E. LeDoux , καθώς και κείμενα που συνεισέφεραν σχεδόν εξήντα Ευρωπαίοι και Αμερικανοί συγγραφείς. «Προφανώς, δεν έχουμε τη δυνατότητα να μελετήσουμε με άμεσο τρόπο τις νευροβιολογικές διεργασίες των ανθρώπων στην αρχαία Ελλάδα. Μπορούμε εντούτοις να παρακολουθήσουμε τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνικές νόρμες, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, η φιλοσοφία και η παιδεία καθόρισαν τις εκδηλώσεις των συναισθημάτων, όπως και τους τρόπους με τους οποίους τα συναισθήματα επανακαθόρισαν με τη σειρά τους κοινωνικές αλληλεπιδράσεις, πολιτικές συμπεριφορές και θρησκευτικές πρακτικές», σημειώνει στον κατάλογο ο Άγγελος Χανιώτης.

Ο καθηγητής Άγγελος Χανιώτης, εκ των επιμελητών της έκθεσης, ξεναγεί την υπουργό Πολιτισμού Λυδία Κονιόρδου

Η υπουργός Πολιτισμού Λυδία Κονιόρδου, ο αρχιεπίσκοπος Αμερικής Δημήτριος, ο καθηγητής Simon Critchley και ο καθηγητής Άγγελος Χανιώτης μπροστά σε προθήκη με θραύσματα αγγείων

Η θεατρική μάσκα από κράμα χαλκού, από το Αρχαιολογικό Μουσείο του Πειραιά, συγκέντρωσε βλέμματα θαυμασμού

Ένας κόσμος συναισθημάτων: Αρχαία Ελλάδα 700 π.Χ. - 200 μ.Χ.

Αφιερωματικά ανάγλυφα και επιτύμβιες στήλες

Παράλληλες δράσεις

Η έκθεση πλαισιώνεται από ποικιλία καλλιτεχνικών έργων, προγραμμάτων και εκδηλώσεων, σε ένα δυναμικό και εναλλασσόμενο πρόγραμμα δραστηριοτήτων, με στόχο τη συμμετοχή του κοινού στον διάλογο γύρω από τα συναισθήματα. Το Art Wall, που βρίσκεται στον χώρο του Αιθρίου του Ωνάσειου Πολιτιστικού Κέντρου Νέας Υόρκης, φιλοξενεί το εντυπωσιακό δίπτυχο ζωγραφικό έργο Black Frames, δημιουργία, κατόπιν ειδικής ανάθεσης, του καλλιτέχνη Γιάννη Βαρελά. Ο φιλόσοφος και μέλος ΔΣ του Ιδρύματος Ωνάση Simon Critchley και ο συγγραφέας John Freeman θα παρουσιάσουν τις περιπατητικές συζητήσεις του κύκλου «Let's Walk», με τη συμμετοχή διάσημων καλεσμένων, όπως της ηθοποιού Fiona Shaw και της συγγραφέα και συντάκτριας του περιοδικού *The New Yorker* Judith Thurman. Παράλληλα, έχει δρομολογηθεί μια σειρά οργανωμένων ξεναγήσεων και οικογενειακών προγραμμάτων, ενώ στις 3 Απριλίου, κατά τη διάρκεια της Μεγάλης Εβδομάδας, σε συνεργασία με το Ίδρυμα «Άξιον Εστί», το Ωνάσειο Πολιτιστικό Κέντρο Νέας Υόρκης φιλοξένησε συναυλία με βυζαντινούς ύμνους στον χώρο της έκθεσης.

Συνεργασίες με άλλους οργανισμούς

Το Ωνάσειο Πολιτιστικό Ίδρυμα Νέας Υόρκης συνεχίζει τις συνεργασίες με αμερικανικούς πολιτιστικούς οργανισμούς, ειδικότερα δε με τη Βιβλιοθήκη της Νέας Υόρκης και την Ακαδημία Μουσικής του Μπρούκλιν (BAM), δημιουργώντας ειδικά προγράμματα που εντάσσονται στη θεματική της έκθεσης «Ένας κόσμος συναισθημάτων». Επιπλέον, το Κάρνεγκι Χολ επιμελήθηκε ένα μουσικό playlist που θα συνοδεύει την έκθεση, το οποίο είναι διαθέσιμο τόσο στην ιστοσελίδα www.onassisusa.org όσο και στο Spotify. Οι μουσικές επιλογές αναδεικνύουν τις μουσικές εκφράσεις συναισθημάτων μέσα από έργα που ανήκουν σε διαφορετικά είδη και χρονικές περιόδους (από βυζαντινές λειτουργίες μέχρι μεσαιωνικά τραγούδια, και από τη Μαρία Κάλλας μέχρι σύγχρονα έργα του Osvaldo Golijov, του Arvo Pärt και του Alfred Schnittke).

Οι επισκέπτες εντυπωσιάζονται από τον κόσμο των συναισθημάτων που ξεδιπλώνει μπροστά τους η έκθεση

Ο πρόεδρος του Ιδρύματος Ωνάση Αντώνης Παπαδημητρίου σε στιγμιότυπο από τα εγκαίνια της έκθεσης στη Νέα Υόρκη

Μαρμάρινη επιτύμβια στήλη από το νεκροταφείο της Αρχαίας Θήρας (αρχές 3ου αι. π.Χ.). Αρχαιολογικό Μουσείο Θήρας. Φωτογραφία Κώστας Ξενάκης

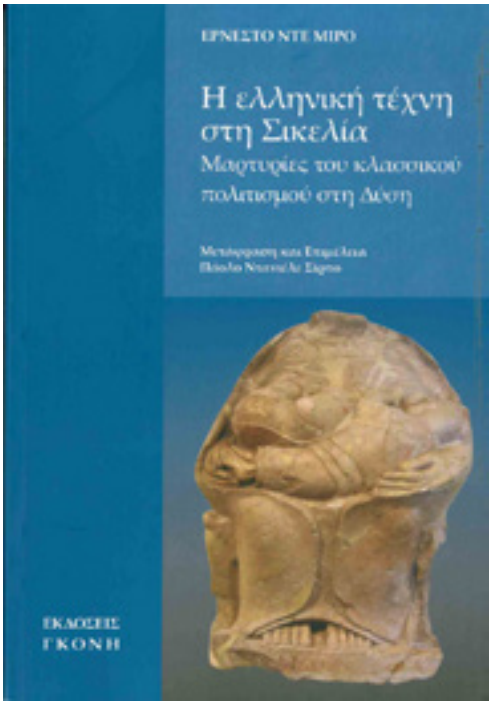

Κεραμική μελανόμορφη υδρία που απεικονίζει τον Αχιλλέα να σκοτώνει τον Τρωίλο (510 500 π.χ.) από το Βούλτσι. Βρετανικό Μουσείο

Η ελληνική τέχνη στη Σικελία

ΓΡΑΦΕΙ Η ΜΑΙΡΗ ΓΚΙΚΑΚΗ

Ερνέστο Ντε Μίρο, *Η ελληνική τέχνη στη Σικελία. Μαρτυρίες του κλασσικού πολιτισμού στη Δύση*, μτφρ. και επιμ. Πάολο Ντανιέλε Σίρπο (Αθήνα: Γκόνη, 2015), 125 σελ., 115 ασπρομ. εικ. και σχέδια, ISBN 9789609509060

Το βιβλίο του καθηγητή Ernesto De Miro *L'arte greca in Sicilia: testimonianze della cultura classica d'Occidente* (Παλέρμο: Kalòs, 2008) –ή, σε ελληνική μετάφραση και επιμέλεια του Πάολο Ντανιέλε Σίρπο, *Η ελληνική τέχνη στη Σικελία. Μαρτυρίες του κλασσικού πολιτισμού στη Δύση* (Αθήνα: Γκόνη, 2015)– αποτελεί σταθμό για τον ελληνικό ακαδημαϊκό χώρο όσον αφορά τη μελέτη και έρευνα της αρχαιολογίας της Σικελίας από τους επιστήμονες, αλλά και τη γνωριμία και εξοικείωση του ευρύτερου κοινού με τα μνημεία αυτής της ελληνικής πατρίδας. Πράγματι, έρχεται να καλύψει ένα σημαντικό κενό στον χώρο της ελληνικής βιβλιογραφίας παρουσιάζοντας μια περιεκτική και ταυτόχρονα ευσύνοπτη θεώρηση των μνημείων της Σικελίας. Το βιβλίο χωρίζεται σε οκτώ ενότητες: «Πολεοδομία», «Εξελληνισμένα αυτόχθονα κέντρα», «Τα τείχη της πόλης», «Αρχιτεκτονική», «Πλαστική και Γλυπτική», «Νομισματική», «Κεραμική», «Ελληνικά πρότυπα και αυτόχθονας κόσμος».

Στον πρόλογο, ο Ντε Μίρο, ο ακαταπόνητος αυτός ερευνητής της αρχαιολογίας της Σικελίας, δίνει την ιστορία της έννοιας «Μεγάλη Ελλάδα». Πρόκειται για έκφραση που δεν περιέχει οποιαδήποτε αξίωση συγκριτικής φύσεως, αλλά είναι ριζωμένη στις απόψεις του Πινδάρου, του Ηροδότου, του Θουκυδίδη, όπως αυτές σώθηκαν στους αιώνες, ότι δηλαδή οπουδήποτε οι Έλληνες εγκαταστάθηκαν και ίδρυσαν τις πόλεις τους «εξακολουθεί να ενσαρκώνεται η Ελλάς». Η τέχνη της Μεγάλης Ελλάδας και της Σικελίας ειδικότερα αποτελεί ένα μοναδικό δημιούργημα, ζωντανό αμάλγαμα της παράδοσης που έφεραν μαζί τους οι άποικοι και της συνεισφοράς των αυτοχθόνων.

Η θαυμάσια ιστορική εισαγωγή συνοδεύεται από άφθονους χάρτες και δίνει ευσύνοπτα το γενικό περίγραμμα. Από τα μέσα του 8ου αι. ώς την «εποχή των τυράννων» και τον ύστερο 5ο αι. η Σικελία γνωρίζει την ίδρυση και την άνθηση των αποικιών. Είναι εποχές ακμής, όχι ωστόσο χωρίς απειλές και εξωτερικούς κινδύνους. Κυρίως όμως είναι εποχές ευνοϊκές για την πρόοδο του πολιτισμού σε όλα τα επίπεδα.

Η πολεοδομία των αποικιών είναι ήδη το πρώτο και πολύ ουσιαστικό σημείο διαφοροποίησης από τις συνθήκες στη μητροπολιτική Ελλάδα, αφού οι άποικοι ανταποκρίθηκαν με τον καλύτερο τρόπο στις προκλήσεις σε θέματα χωροταξικά και εντέλει κοινωνικά και πολιτικά, χωρίς μάλιστα να διαθέτουν πρότερη εμπειρία στην αστική οργάνωση του χώρου. Πολλά είναι τα καίρια παραδείγματα που εξετάζονται στο βιβλίο – τα Μέγαρα Υβλαία, οι Συρακούσες, η Νάξος, η Γέλα, ο Σελινούς, η Ιμέρα. Ξεχωρίζει ωστόσο ο Ακράγας, η μαγευτικότερη πολεοδομική οργάνωση που μπορεί να τεκμηριωθεί σε σικελιωτική πόλη. Η πόλη του Ακράγαντα οργανωνόταν σε πέντε αναβαθμίδες, από υψόμετρο 70 μέτρων η χαμηλότερη σε υψόμετρο 190 μέτρων η υψηλότερη, με δρόμους παράλληλους, στραμμένους προς τον βορρά και πλάτους 7 μέτρων, με εξαίρεση την «πλατεία οδό» (πλάτους 11 μέτρων). Αξιόλογα είναι και τα αμυντικά

Η ελληνική τέχνη στη Σικελία

ΓΡΑΦΕΙ Η ΜΑΙΡΗ ΓΚΙΚΑΚΗ

συστήματα των πόλεων της Σικελίας. Ιδιαίτερα καλά μελετημένες είναι οι οχυρώσεις του Ακράγαντα, όπου τα τείχη μπορούμε σήμερα να τα παρακολουθήσουμε στο τοπίο σε μήκος 12 περίπου χιλιομέτρων.

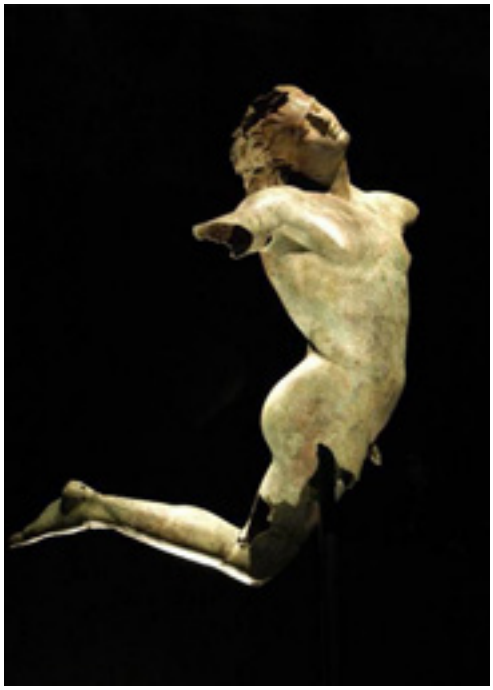
Μεγαλειώδης είναι και η έκφραση της αρχιτεκτονικής των ναών της Σικελίας. Οι αρχιτέκτονες θα αναμετρηθούν με τα προβλήματα της απολιθοποίησης, της μετάβασης δηλαδή από τα περισσότερα φθαρτά υλικά στον λίθο και στο μάρμαρο. Θα συγχωνεύσουν δημιουργικά τις επιρροές από τα υπόλοιπα μεγάλα κέντρα του ελληνικού κόσμου και θα φτάσουν σε έργα μοναδικής αξίας. Στην κλασική τους φάση, οι ναοί έχουν στην κάτοψη 6 επί 13 κίονες και διπλή γωνιακή συρρίκνωση, προκειμένου να επιλυθεί το πρόβλημα της γωνιακής τριγλύφου. Θυμίζουμε εδώ την ιδιαίτερη συμβολή του Ντε Μίρο στη θεσμοθέτηση μέτρων προστασίας για την Κοιλάδα των Ναών στον Ακράγαντα. Ζωηρή ευρυθμία χαρακτηρίζει τις κεραμώσεις των ιερών οικοδομημάτων. Γνωστό παράδειγμα και στον ελληνικό χώρο είναι ο Θησαυρός των Γελώων στην Ολυμπία.

Στην πλαστική και γλυπτική της Σικελίας, η έρευνα έχει από καιρό καταλήξει στην αντιφατική διαπίστωση της παντελούς σχεδόν έλλειψης γραπτών πηγών ή έστω στη σιωπή τους, από τη μία πλευρά, και στην πληθώρα έργων υψηλής ποιότητας, από την άλλη, τα οποία με ευκολία κατατάσσονται στα αριστουργήματα του ανθρώπινου πολιτισμού γενικά. Έργα όπως η *Κουροτρόφος* των Υβλαίων Μεγάρων, ο *Σωμβρωτίδας* από την ίδια πόλη (6ος αι. π.Χ) ή ακόμη οι μετόπες του Ηραίου του Σελινούντα (5ος αι. π.Χ.) δείχνουν ότι η Σικελία βρισκόταν στην πρωτοπορία από άποψη ποιότητας και καινοτομίας. Ιδιαίτερη μνεία αξίζει ο *Ορχούμενος Σάτυρος*, που ανελκύστηκε από το στενό μεταξύ της Σικελίας και της Αφρικής και για τον οποίο έχει προταθεί η ταύτιση με τον περιβόητο *Σάτυρο* του ανεπανάληπτου Πραξιτέλη.

Στη νομισματοκοπία των πόλεων της Σικελίας συγκαταλέγονται μερικά πραγματικά αριστουργήματα: ένα από αυτά είναι το τετράδραχμο της Αίτνας, που συχνά αποκαλείται «η Μόνα Λίζα των νομισμάτων» και πιθανότατα αποτελεί το πιο πολύτιμο νόμισμα όλων των εποχών. Μέσα σε λίγες σελίδες παρουσιάζονται με τρόπο εύληπτο οι σημαντικοί σταθμοί στην ιστορία της σικελιωτικής νομισματικής.

Τέλος, ένα ιδιαίτερο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στην κεραμική. Αν και τελευταία στον κατάλογο των «επιτευγμάτων» της Σικελίας, η κεραμική έχει τη δική της γοητεία. Ξεκινά όταν αγγειοπλάστες και αγγειογράφοι του αττικού Κεραμεικού μεταφέρουν την τέχνη τους ή ίσως ακόμη και τον πηλό τους ως πρώτη ύλη. Πολύ σύντομα όμως, μέσα στο διάστημα μίας γενιάς, η κεραμική της Σικελίας αποκτά τη δική της ταυτότητα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η μετάφραση διατηρεί μεγάλο μέρος της ζωντάνιας του πρωτοτύπου με λόγο ρέοντα και μεστό ταυτόχρονα. Επιπλέον, προδίδει την κατάρτιση ενός πεπειραμένου ερευνητή της σικελιωτικής αρχαιολογίας, όπως ακριβώς είναι ο μεταφραστής. Το βιβλίο συμπληρώνεται από πλούσια βιβλιογραφία, χωρισμένη ανά κεφάλαια, ιδανική για μελέτη και εμβάθυνση.

Ο ορχούμενος Σάτυρος. Χαλκός, ύψ. 2μ. (Αρχαιολογικό Μουσείο Mazara del Vallo)

Η κεράμωση του Θησαυρού των Γελώων στην Ολυμπία (Μουσείο Αρχαίας Ολυμπίας)

Η ελληνική τέχνη στη Σικελία

ΓΡΑΦΕΙ Η ΜΑΙΡΗ ΓΚΙΚΑΚΗ

Συνοψίζοντας, το βιβλίο του Ντε Μίρο, *Η ελληνική τέχνη στη Σικελία*, σε μετάφραση και επιμέλεια του Σίρπο, προσκαλεί το αναγνωστικό κοινό σε νοερό ταξίδι στα μνημειακά τοπία αυτής της ελληνικής πατρίδας και προσφέρεται τόσο για ανάγνωση στο εκλεκτικό περιβάλλον της «ιδιωτικότητας» ενός σπουδαστηρίου όσο και ως ταξιδιωτικός σύντροφος ή, καλύτερα, ως οδηγός στο πραγματικό πεδίο.

(Η Μαίρη Γκικάκη είναι αρχαιολόγος.)

Ο ιχθυοπώλης. Κωδωνόσχημος κρατήρας του Ζωγράφου του Ιχθυοπώλη (Μουσείο Μανδραλίσκα, Cefalù)